STATBEL
België in cijfers

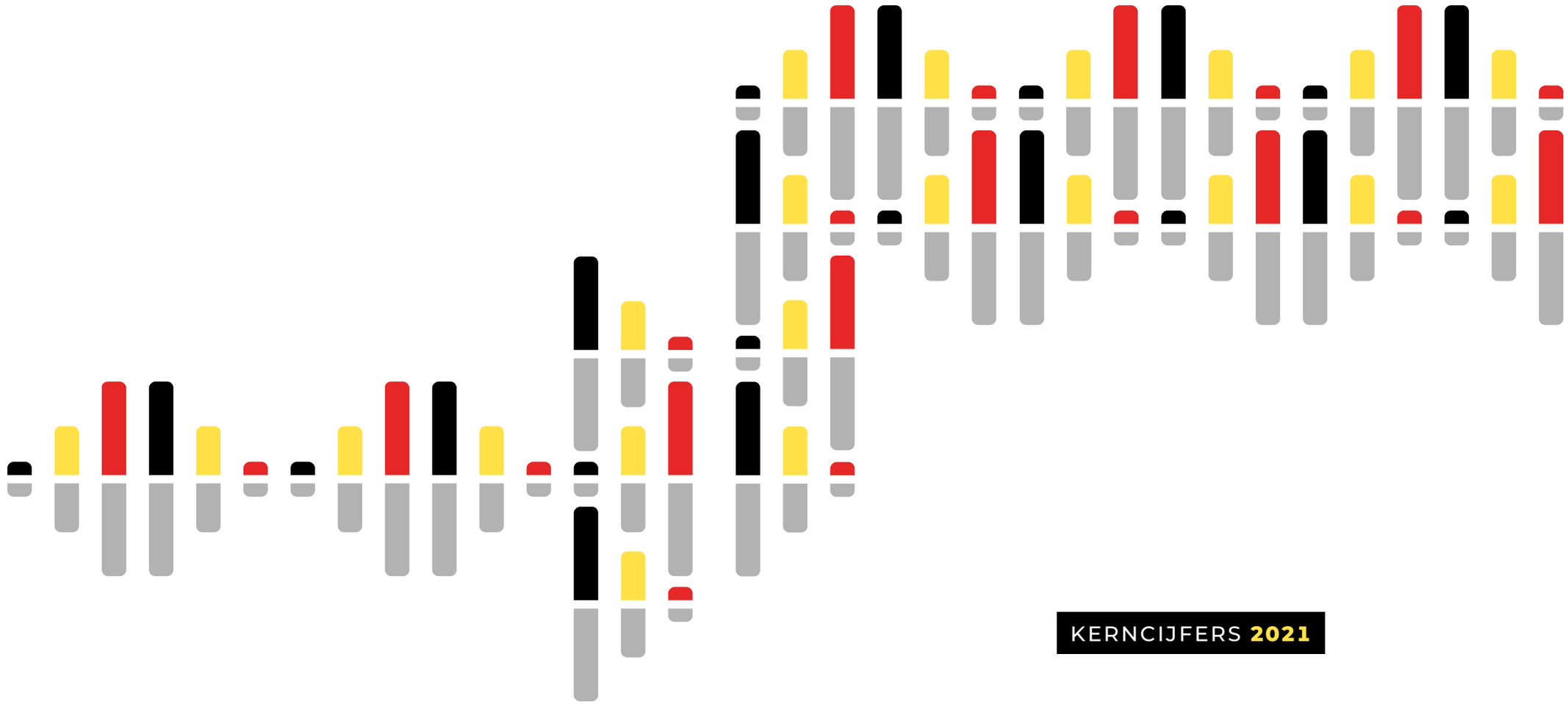

KERNCIJFERS 2021

statbel.fgov.be

economie
FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

.be

België beweegt.

Data evolueert.

KERNCIJFERS **2021**

THEMA 01 DEMOGRAFIE LEVENSCYCLUS DIVERSITEIT 04

THEMA 02 WERK LEREN LEVENSOMSTANDIGHEDEN 18

THEMA 03 CONSUMPTIE HUISVESTING TOERISME 38

THEMA 04 LANDBOUW CONJUNCTUUR MOBILITEIT 54

Betrouwbare cijfers en data zijn cruciaal om beleidsmakers, ondernemingen, burgers, onderzoekers en journalisten te ondersteunen bij hun beslissingen, hun onderzoek of hun rol in de samenleving. Weloverwogen beslissingen moeten immers gebaseerd zijn op objectieve gegevens van hoge kwaliteit, openbare statistieken en wetenschappelijk onderzoek. Dat werd eens te meer aangetoond door de coronacrisis. Data over gezondheid, demogra e, economie, arbeidsmarkt en sociale aspecten hebben een sleutelrol gespeeld en zullen ook in de komende jaren van cruciaal belang blijven.

Voor u ligt de nieuwe editie van de jaarlijkse Kerncijfers van Statbel, het Belgische statistiekbureau. Deze vierentwintigste editie werd volledig herzien.

Sinds 1870, destijds nog onder de naam van het Nationaal Instituut voor de Statistiek, publiceert Statbel een statistisch jaarboek. Die jaarlijkse publicatie was aanvankelijk een omvangrijk papieren naslagwerk, dat alle mogelijke cijfers en tabellen weergaf die in een bepaald jaar werden gepubliceerd en dat ook vandaag nog een referentiedocument is voor archiefwerk. De voorbije decennia evolueerde dat jaarboek naar een compactere papieren versie. Voor elk thema vindt u gra eken, kaarten en tabellen in een notendop.

Deze Kerncijfers geven zo een duidelijk overzicht van de statistieken van Statbel. Zo krijgt u een overzicht te geven van wat er beweegt in België, in de gewesten en in de gemeenten. Met de nieuwe afmetingen van deze brochure in een praktisch formaat, een vernieuwde huisstijl en veel aandacht voor het visuele, willen we of ciële statistieken nog toegankelijker maken.

Naast deze papieren publicatie kan u uiteraard altijd terecht op onze website die dagelijkse nieuwe statistische resultaten brengt in verschillende publicatievormen,, van eenvoudige statistische tabellen tot interactieve dashboards en open data. Ook via onze social media en in onze wekelijkse nieuwsbrief houden we u op de hoogte van alle cijfers en alle interessate resultaten die we publiceren .

Ik wens u veel interessante ontdekkingen toe bij het lezen van deze nieuwe Kerncijfers.

Philippe Mauroy
Directeur-generaal a.i.

+32 800 120 33 statbel@economie.fgov.be statbel.fgov.be Statbel.NL @Statbel_nl /statbel

THEMA

01

DEMOGRAFIE
LEVENSCYCLUS
DIVERSITEIT

In 2020 brak wereldwijd de COVID-19-crisis uit. De pandemie had een grote impact op de bevolking, ook in België. De groep van 65-plussers werd het zwaarst getroffen. Voor het eerst sinds de Tweede Wereldoorlog overleden er meer Belgen dan dat er baby's geboren werden. De levensverwachting daalde met één jaar tussen 2019 en 2020, al wordt verwacht dat dit geen effect zal hebben op de vergrijzing op de lange termijn.

BELGIË IN DE EUROPESE UNIE 1/1/2021

Van alle inwoners van de EU woont minder dan 3% in België. Op 1 januari 2021 telt de EU ongeveer 450 miljoen inwoners in de 27 landen. België is qua inwonersaantal het achtste grootste land in de Europese Unie. Voor de Brexit in 2020 was het Verenigd Koninkrijk het derde grootste land, nu heeft Italië die plaats ingenomen.

EU-27		**447.007.596**
DE	Duitsland	83.155.031
FR	Frankrijk	67.439.599
IT	Italië	59.257.566
ES	Spanje	47.394.223
PL	Polen	37.840.001
RO	Roemenië	19.186.201
NL	Nederland	17.475.415
BE	België	11.566.041
EL	Griekenland	10.701.777
CZ	Tsjechische Rep.	10.682.547
SE	Zweden	10.379.295
PT	Portugal	10.298.252
HU	Hongarije	9.730.772
AT	Oostenrijk	8.932.664
BG	Bulgarije	6.916.548
DK	Denemarken	5.840.045
FI	Finland	5.533.793
SK	Slovakije	5.459.781
IE	Ierland	5.006.907
HR	Kroatië	4.036.355
LT	Litouwen	2.795.680
SI	Slovenië	2.108.977
LV	Letland	1.893.223
EE	Estland	1.330.068
CY	Cyprus	896.005
LU	Luxemburg Koninkrijk	634.730
MT	Malta	516.100
UK	Verenigd Koninkrijk	67.025.542

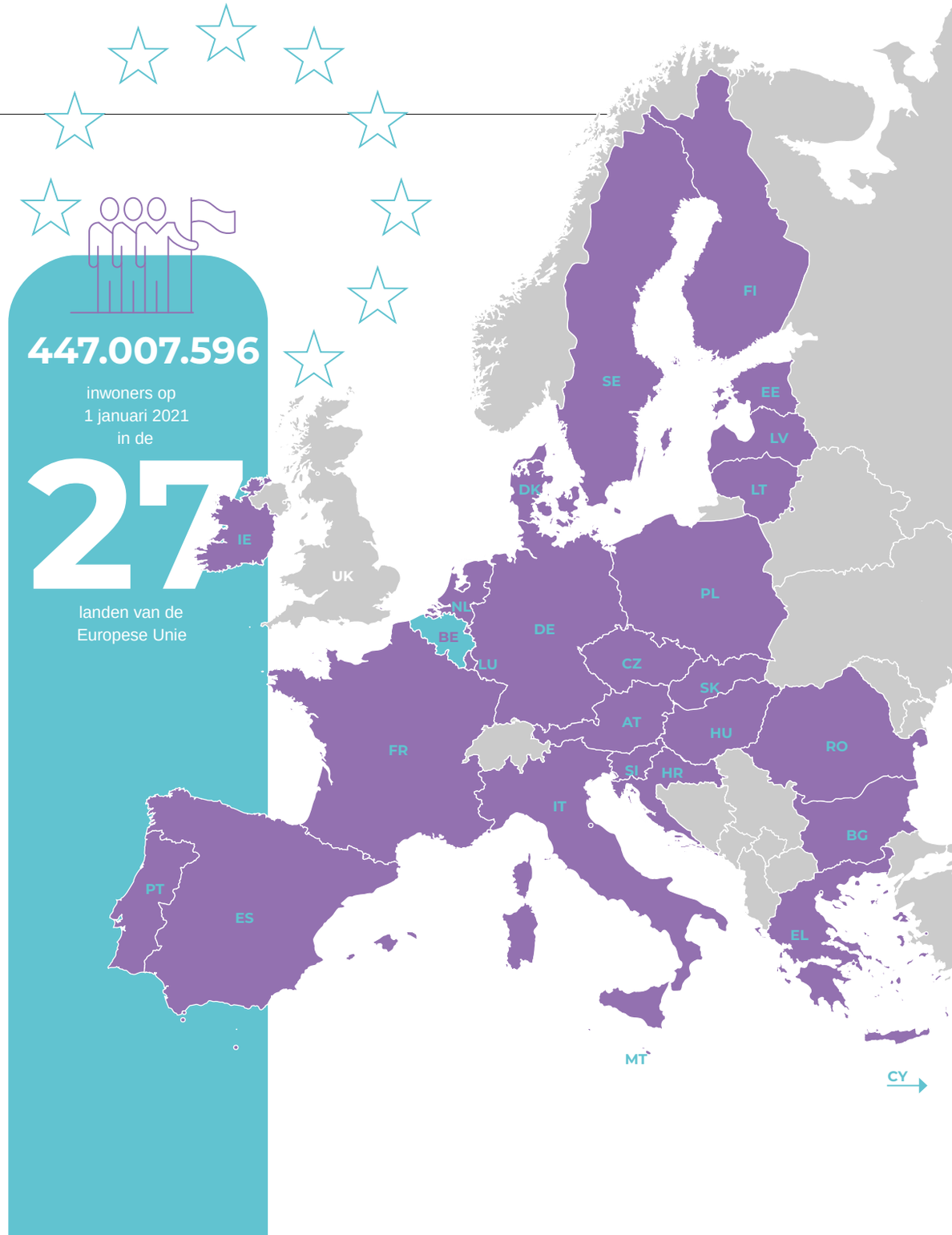

BELGIË: BEVOLKING OP 1/1/2021

België is een dichtbevolkt land. Het meeste ruimte heb je in Wallonië: daar wonen 216 inwoners per vierkante kilometer. In Vlaanderen is dat al het dubbele: 488 inwoners op één vierkante kilometer. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest spant de absolute kroon: 7.511 inwoners per vierkante kilometer, of 34 keer zoveel als in Wallonië.

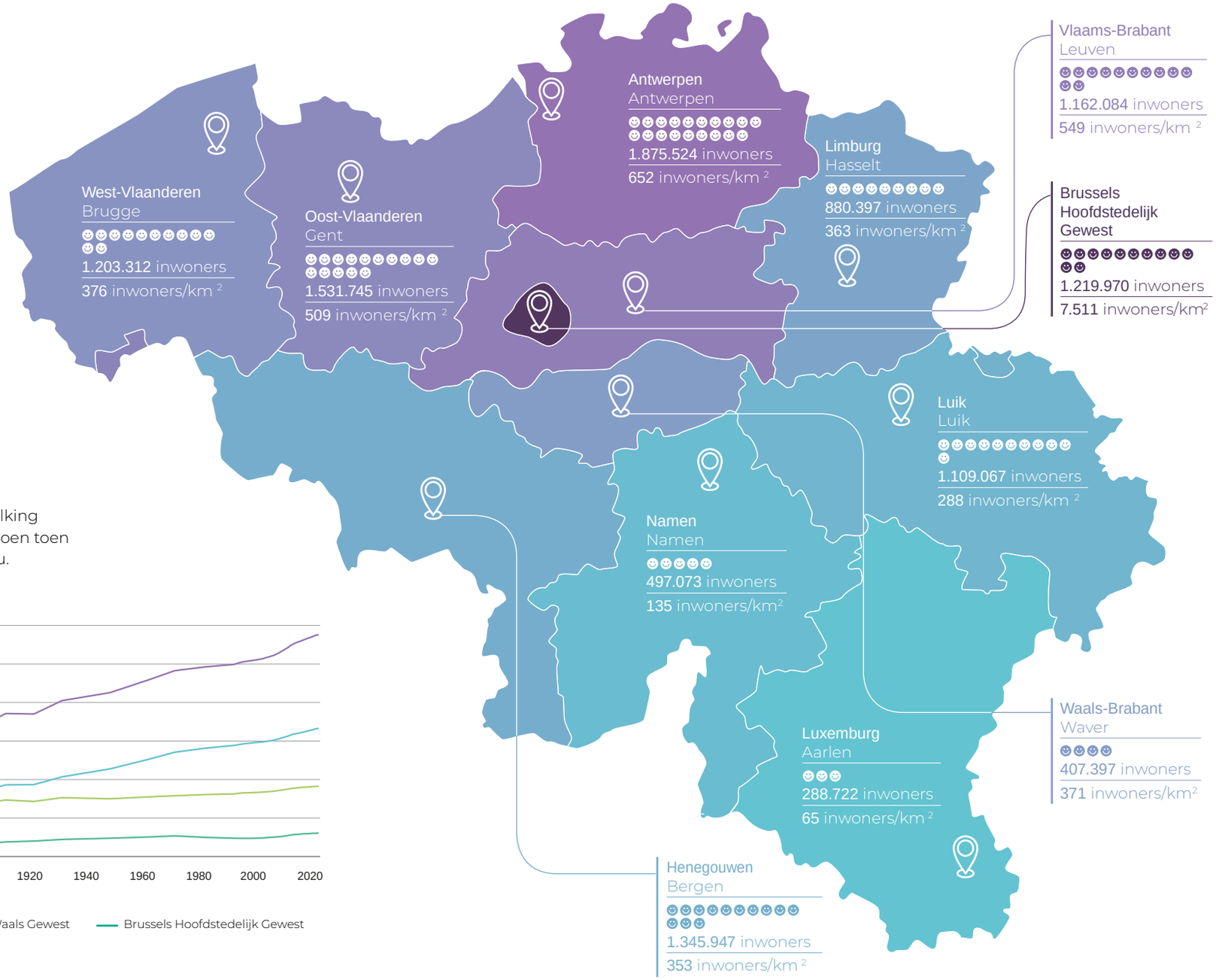

Bevolking sinds 1831

Sinds 1831 groeit de Belgische bevolking gestaag: van iets minder dan 4 miljoen toen naar meer dan 11 miljoen Belgen nu.

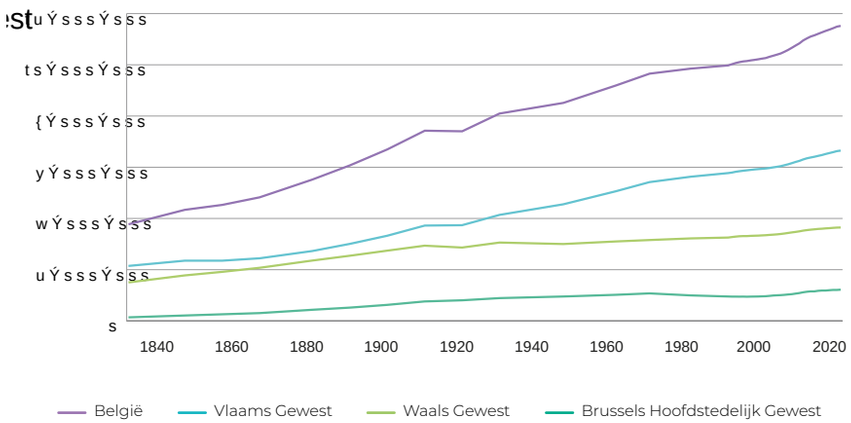

Bevolking in absolute cijfers

België
11.521.238

Vlaams Gewest
6.653.062

Waals Gewest
3.648.206

waarvan Duitstalige gemeenschap
78.144

Brussels Hoofdstedelijk Gewest
1.219.970

BEVOLKINGS-ONTWIKKELING

In 2020 nam de Belgische bevolking toe met 28.597 inwoners. Er zijn twee demografische fenomenen die de groei bepalen. Het eerste is het natuurlijk saldo: dat is voor het eerst sinds lang negatief (-13.111). Met andere woorden: in 2020 overleden meer Belgen dan dat er baby's geboren werden.

Het internationaal migratiesaldo is positief (+41.756), net als de afgelopen jaren. Meer mensen verhuisden naar België dan dat er mensen uit België wegtrokken. De bevolkingsgroei is dus het gevolg van dat positief internationaal migratiesaldo.

113.739
geboorten

126.850
overlijdens

117.496
immigratie

55.769
emigratie

-13.111
natuurlijke saldo

+41.756
internationaal migratiesaldo

-48
statistische aanpassing

+28.597
totale groei

Verhuizingen tussen de gewesten

Vlaams Gewest
intern migratiesaldo
.

Waals Gewest
intern migratiesaldo
.

Brussels Hoofdstedelijk Gewest
intern migratiesaldo
- .

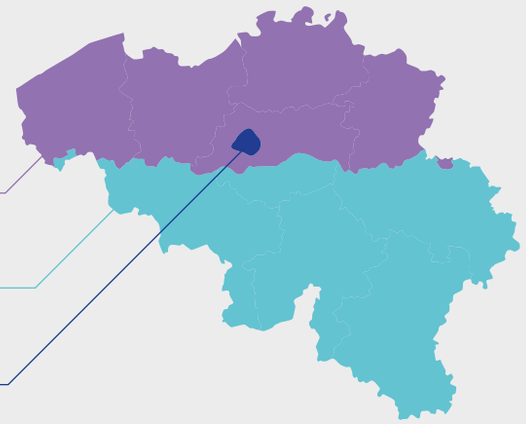

VROUWEN EN MANNEN

Vrouwen leefden langer in 2020 dan mannen. Zo waren er vijf maal meer honderdjarige vrouwen dan mannen. Er werden wel meer jongens dan meisjes geboren.

LEVENSVERWACHTING

België heeft een sterk vergrijzende bevolking. Op de leeftijdspiramide toont zich dat in de brede categorie van 50-plussers.

Leeftijdspiramide van de Belgische bevolking

1/1/2021

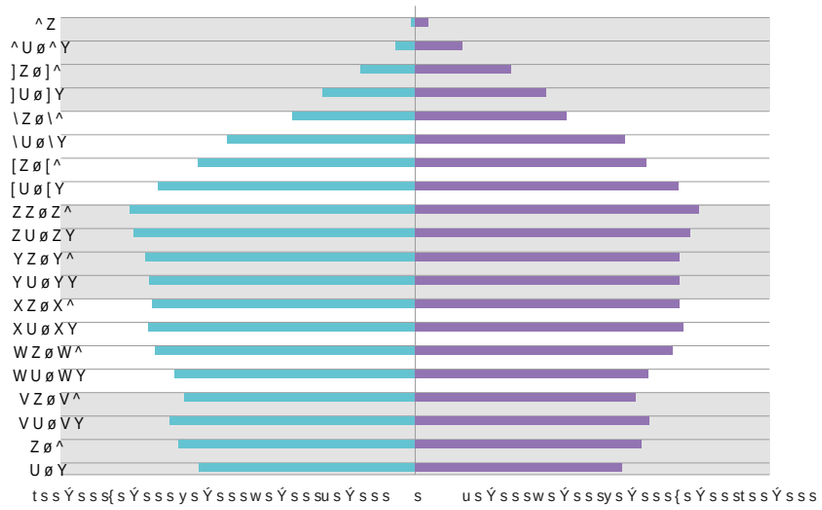

1/1/2001

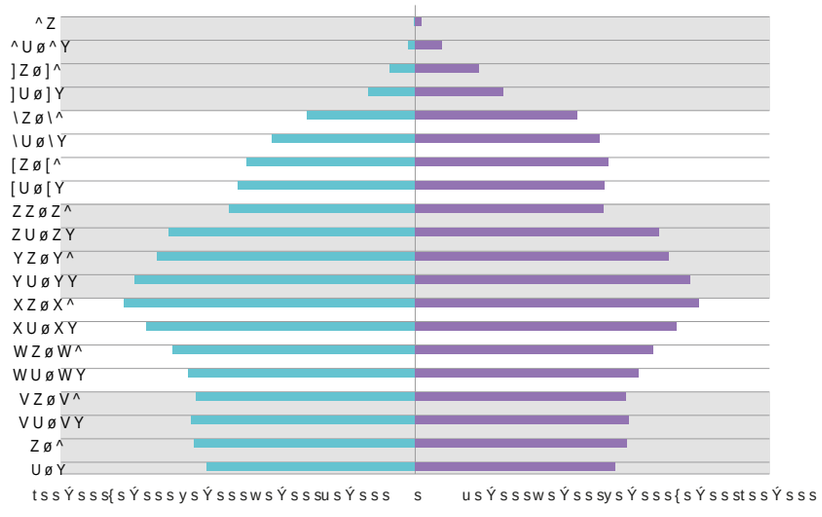

Levensverwachting 1996 en 2020

Hoewel vrouwen nog steeds een hogere levensverwachting bij de geboorte hebben dan mannen, is die kloof sinds de jaren 90 kleiner geworden. In 1996 was er nog een verschil van 6,7 jaar, in 2020 slechts 4,6 jaar. In 2020 zien we een algemene daling in de levensverwachting, tegenover 2019. Die daling is het directe gevolg van de sterftevoorwaarden in 2020. Er wordt namelijk berekend hoe een generatie zou uitsterven, als ze in de loop van haar hele bestaan wordt blootgesteld aan dezelfde sterftevoorwaarden per leeftijd als in dit jaar. Aangezien de COVID-19-pandemie een groot effect had op de mortaliteit, heeft ook die berekening met sterftetafels een groot effect op de levensverwachting. Het is daarom belangrijk om de cijfers van 2020 met de nodige voorzichtigheid te interpreteren. We verwachten dat dit effect opnieuw zal uitdoven in de komende jaren en dus geen invloed zal hebben op de vergrijzing op de lange termijn.

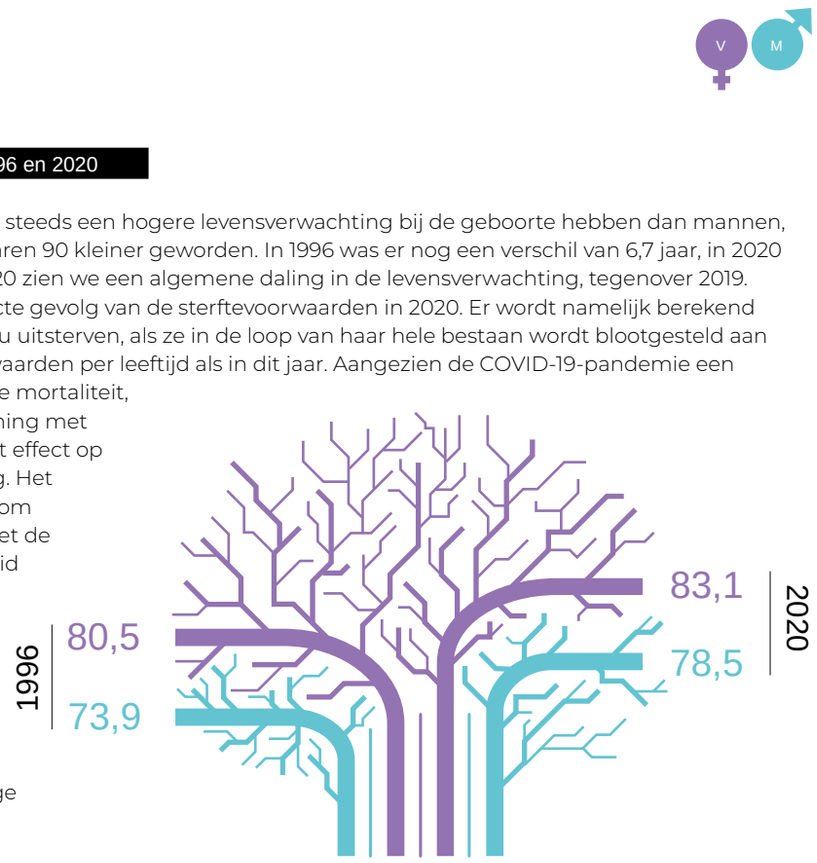

Evolutie van de levensverwachting bij de geboorte per geslacht 1885-2020

Op lange termijn steeg de levensverwachting fors. Sinds 1885 is de levensverwachting van vrouwen toegenomen met 36,7 jaar, die van mannen met 35,1 jaar.

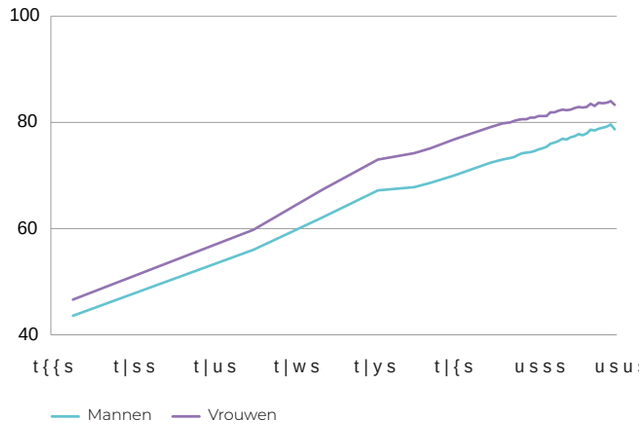

OVERSTERFTE

In 2020 werden 126.850 overlijdens geregistreerd. Dat zijn 18.105 overlijdens meer dan in 2019. Er was een oversterfte bij 65-plussers. Het brutosterftecijfer steeg tot 11,0 promille: dat wil zeggen dat er per 1.000 inwoners in België 11 overlijdens plaatsvonden (tegenover 9,5 in 2019). Het brutosterftecijfer is de verhouding, uitgedrukt in promille, tussen het aantal overlijdens en de bevolking in het beschouwde jaar.

Evolutie van het brutosterftecijfer in België in promille 1950-2020

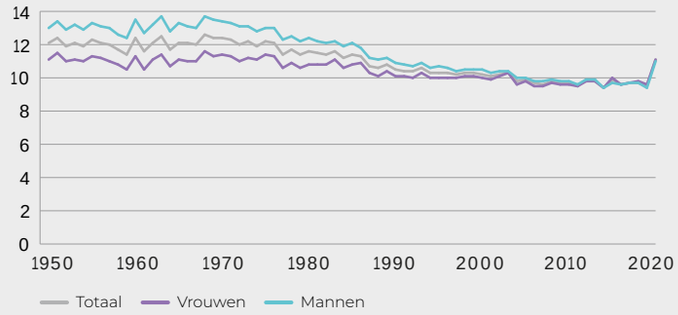

Aantal sterftes 2020

Aantal doden (alle oorzaken) in België in 2020 vergeleken met voorgaande jaren*

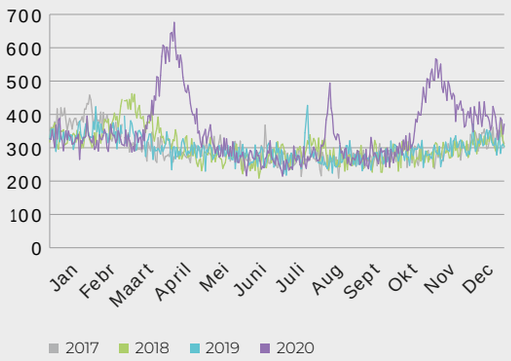

Aantal doden (alle oorzaken) in België per leeftijdsgroep 2017-2020

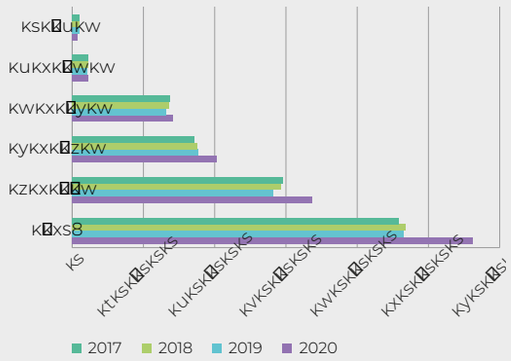

* Tijdens de periode van 5 augustus tot 16 augustus 2020 werd ons land getroffen door een hittegolf. In diezelfde periode is de mortaliteit sterk gestegen. Die piek in de mortaliteitscijfers werd wellicht veroorzaakt door de hitte. Laatste update cijfers op 11/06/2021.

GEBOORTEN

In 2020 werden er 113.739 kinderen geboren. Sinds 2010 daalt het geboortecijfer jaar na jaar. Samen met dat dalende geboortecijfer stijgt de gemiddelde leeftijd van moeders bij hun eerste kind: van 27,3 jaar in 2000 tot 29,3 jaar in 2019. De co-ouder was in 2019 gemiddeld 34,2 jaar, ongeacht de geboorterang (1ste, 2de, 3de... kind).

Aantal geboorten in België 1830-2020

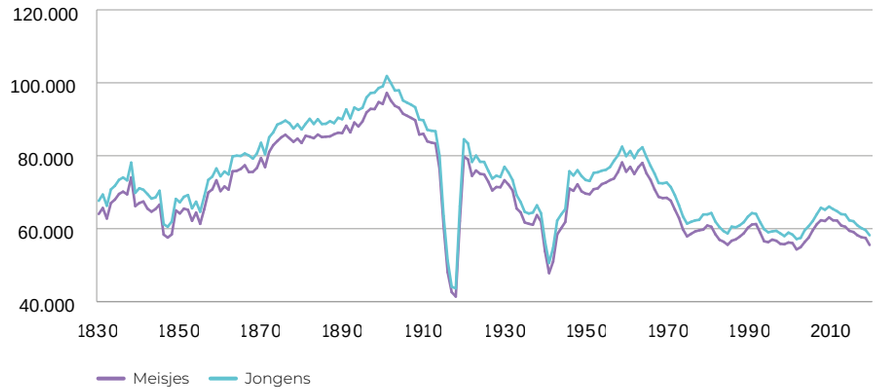

Gemiddelde leeftijd van de moeder bij de geboorte van een kind 1999-2019

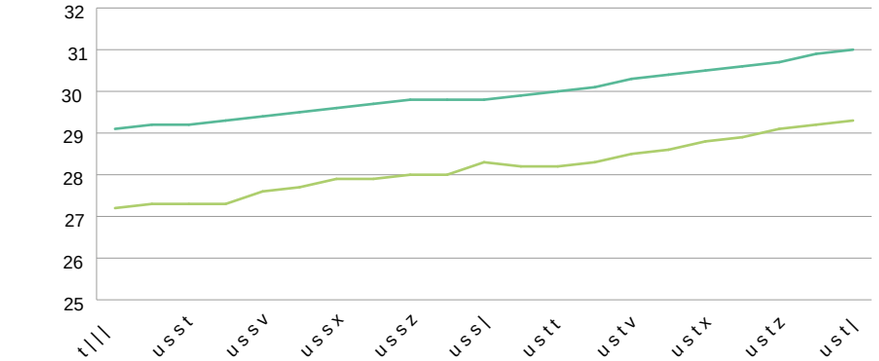

DIVERSITEIT

Statbel publiceert sinds 2020 een statistiek over de herkomst van de Belgische bevolking. Op 1 januari 2021 was 67,3% van de Belgische bevolking een Belg met Belgische achtergrond, 20,1% was een Belg met een buitenlandse achtergrond en 12,6% was een niet-Belg.

De statistiek naar herkomst is gebaseerd op de volgende kenmerken: de eigen huidige- en eerst geregistreerde nationaliteit en de eerst geregistreerde nationaliteit van beide ouders. Op basis daarvan worden drie grote herkomstgroepen onderscheiden. De tweede groep, Belgen met een buitenlandse achtergrond, is zeer divers en wordt daarom verder onderverdeeld in enkele subgroepen.

Bevolking naar herkomstgroep 1/1/2021

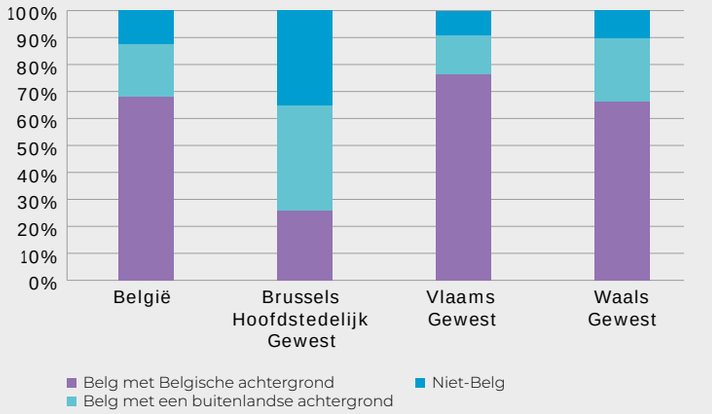

Belgen met een buitenlandse achtergrond en niet-Belgen naar herkomstnationaliteit 1/1/2021

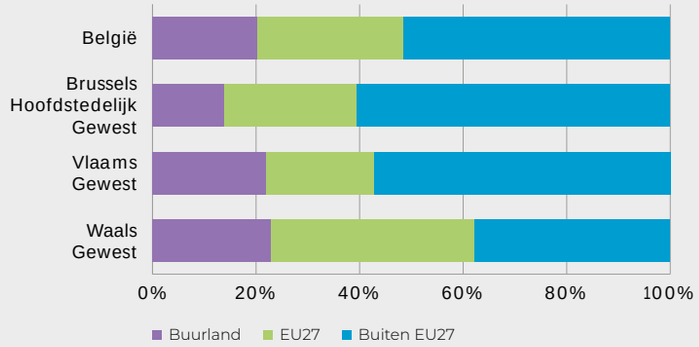

Herkomstgroepen

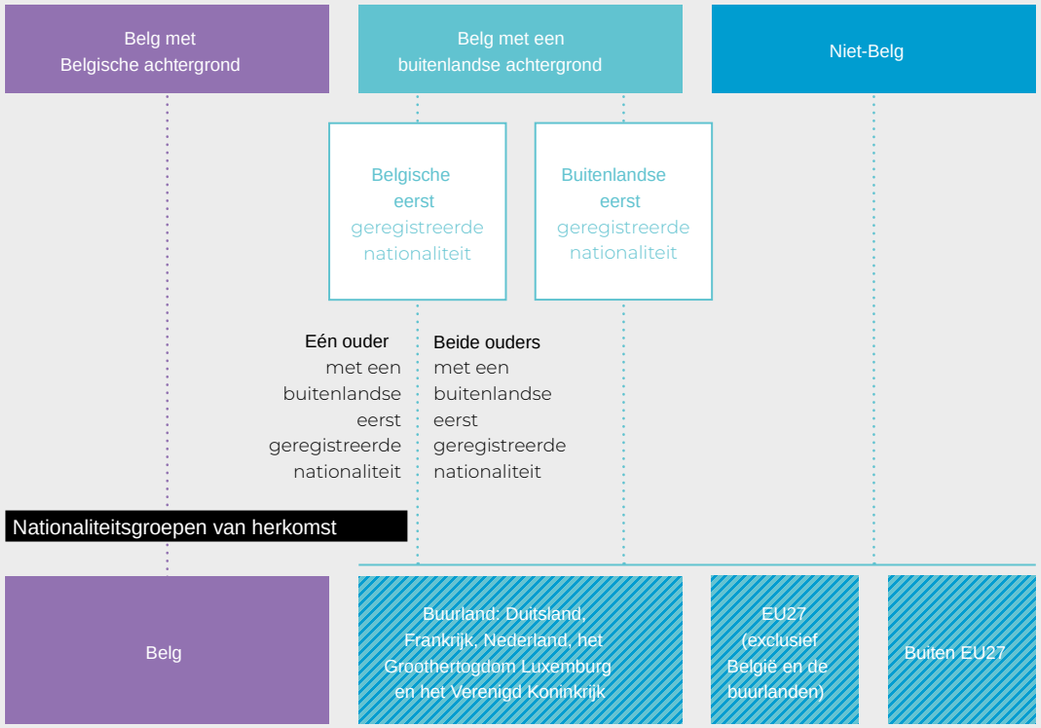

THEMA

02

WERK LEVENSOMSTANDIGHEDEN

Vanaf het tweede kwartaal van 2020 had de COVID-19-crisis een grote impact op de arbeidsmarkt. Vooral het aantal arbeidsuren daalde scherp terwijl het telewerk sterk toenam. In 2020 werkte gemiddeld **bijna 30%** mensen van thuis uit. In het derde kwartaal herstelde de arbeidsmarkt zich licht. Die trend lijkt zich in 2021 door te zetten, althans in een aantal sectoren.

De invloed van de pandemie op de Belgische armoedecijfers kan op dit moment nog niet eenduidig in kaart gebracht worden.

Statbel bracht voor het eerst de arbeidssituatie van het personeel in de zorg en de horeca in kaart, op basis van een experimentele bevraging van verschillende administratieve databanken.

WERKGELEGENHEIDSGRAAD & WERKLOOSHEIDSGRAAD

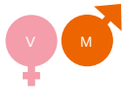

In 2020 was 70,0% van de Belgische bevolking van 20 tot 64 jaar aan het werk en was 5,6% van de 15 tot 64-jarigen werkloos.

Er zijn meer mannen aan het werk dan vrouwen: 65,9% van de vrouwen was aan het werk tegenover 74,1% van de mannen. Anderzijds zijn iets meer mannen werkloos dan vrouwen, als gevolg van de hogere werkloosheid van mannen in het Waals Gewest.

Werkgelegenheidsgraad van 20-64-jarigen 2020

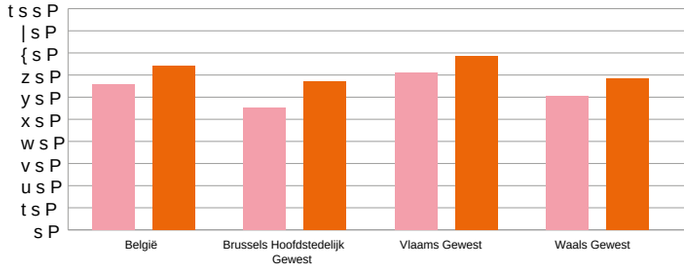

Werkloosheidsgraad van 15-64-jarigen 2020

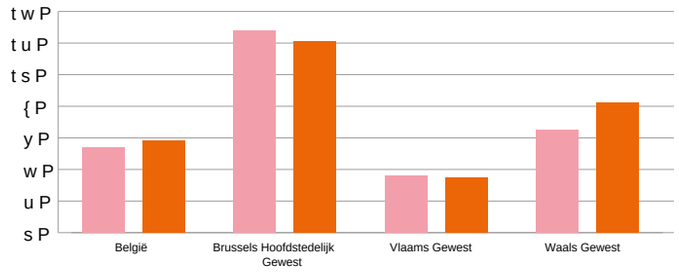

Werkgelegenheidsgraad van 25-49 jarigen volgens geslacht en aantal kinderen 2020

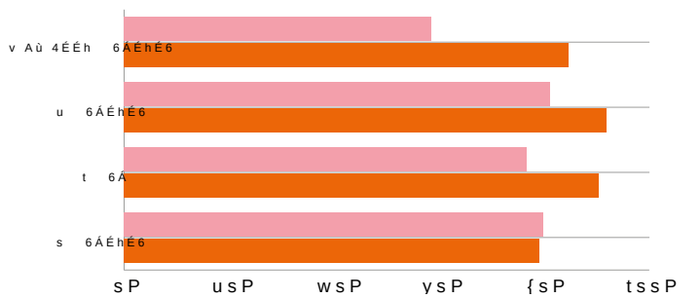

Meer dan 90% van de 25-49 jarige mannen met 1 of 2 kinderen zijn aan het werk. Vrouwen met 3 of meer kinderen tussen 25 en 49 jaar zijn het minst aan het werk.

EUROPESE VERGELIJKING

De werkgelegenheidsgraad in de Europese Unie bedroeg 72,4% in 2020; het Belgische cijfer ligt dus lager dan het Europese gemiddelde. Vijftien Europese lidstaten hadden daarentegen wel een hogere werkloosheid dan België in 2020. Dit contrast wordt verklaard door het hoog aantal inactieven in ons land.

Werkgelegenheidsgraad 20-64-jarigen 2020 (EU-27)

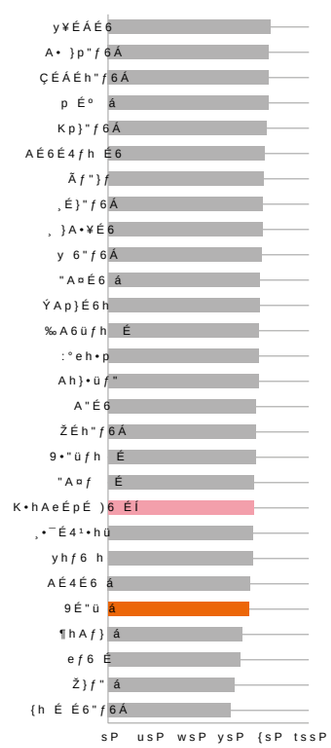

Werkloosheidsgraad 15-74- jarigen 2020 (EU-27)

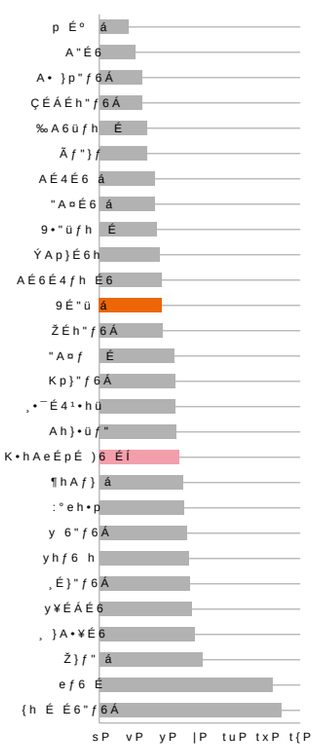

Inactiviteitsgraad 15-64-jarigen 2020 (EU-27)

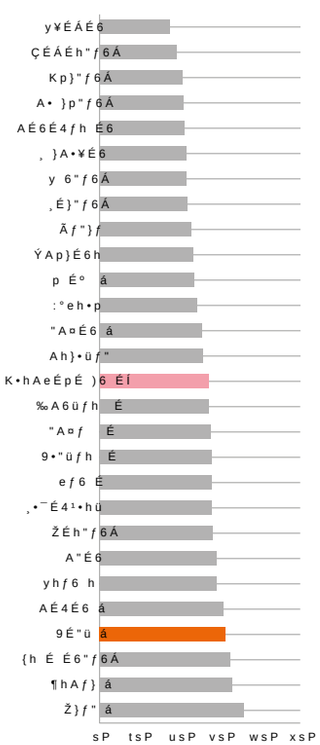

* 27 landen sinds 2020

PROFIEL WERKENDEN

De meerderheid van de werkende Belgen werkt in de privé-sector en meer dan 90% van de loontrekkenden heeft een vast contract. Vrouwen werken vaker deeltijds dan mannen: van alle deeltijds werkenden is meer dan drie vierde vrouw. Van alle werkende vrouwen werkt 40,4% deeltijds tegenover slechts 11,3% van alle werkende mannen. Kunnen zorgen voor kinderen of andere afhankelijke personen is de belangrijkste reden om deeltijds te werken voor bijna 10% van de vrouwen; nog geen 1% van de mannen geeft die reden aan als ze deeltijds werken.

Werkenden volgens beroepsstatuut 2020

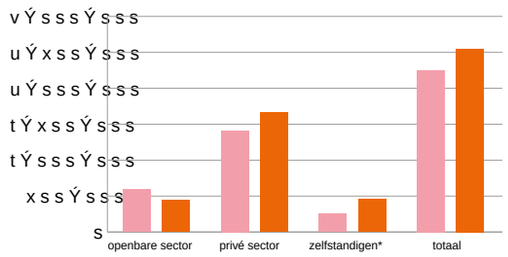

* Zelfstandigen = zelfstandigen, werkgevers en (onbetaalde) familiewerkers

Loontrekkenden volgens type contract 2020

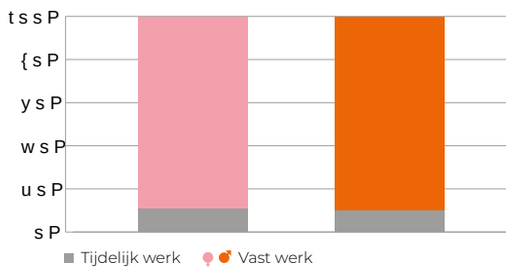

Motivatie om deeltijds te werken volgens geslacht 2020

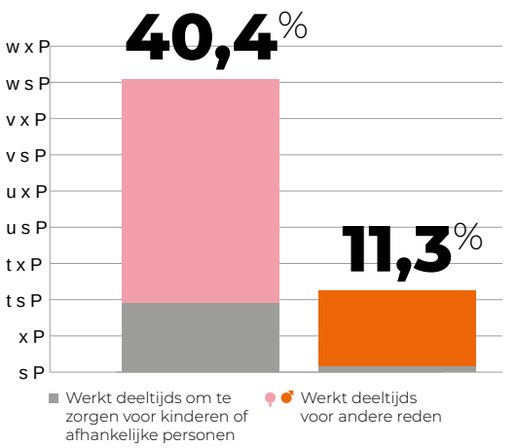

75,9%
van alle deeltijds werkenden is vrouw

Aantal werkenden met een tweede job 2020

VROUWEN **4,2%**
94.225

MANNEN **4,4%**
111.782

Typische vrouwenberoepen 2020

Vroedvrouwen >**99%**

>**99%** Schoonheids-specialisten en dergelijke

Huishoudelijke hulpen en schoonmakers in particuliere huishoudens **98,4%**

98,1% Medisch secretaressen

Audiologen en logopedisten **96,6%**

Typische mannenberoepen 2020

Technici op het gebied van elektriciteit >**99%**

>**99%** Brandweerlui

Betonwerkers >**99%**

Dakdekkers >**99%**

>**99%** Plaatwerkers

Bedieners van grondverzet-machines en dergelijke >**99%**

ONDERWIJS

Onderwijsniveau van de bevolking vanaf 15 jaar 2020

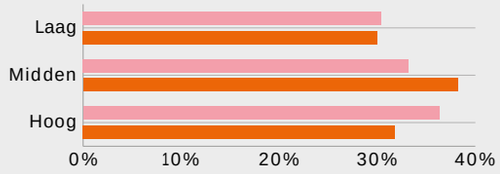

In 2020 heeft 47,8% van de 30-34-jarigen in België een diploma van het hoger onderwijs. Het verschil tussen mannen en vrouwen is erg groot.

55,5% **40,2%**

Aandeel 30-34-jarigen dat een diploma van het hoger onderwijs heeft behaald 2020

8,1% van de 18-24-jarigen zijn vroegtijdige schoolverlaters in 2020. Vroegtijdige schoolverlaters zijn personen met een leeftijd van 18 tot 24 jaar die geen diploma hoger secundair onderwijs hebben behaald en geen enkele vorm van onderwijs of vorming meer volgen. Ook hier is het verschil tussen mannen en vrouwen groot.

5,9% **10,2%**

Vroegtijdige schoolverlaters % van de 18-24 jarigen 2020

In 2020 heeft 9,2% van de 15-24-jarigen geen werk en volgt geen onderwijs of opleiding.

8,6% **9,8%**

Jongeren zonder werk en die geen opleiding of onderwijs volgen % van de 15-24 jarigen 2020

LOONKLOOF

In 2019 verdienden vrouwen 5,8% minder per uur dan mannen, waarbij de situatie verslechtert met de leeftijd. De loonkloof loopt op van 3,8% tussen 25 en 34 jaar tot 9,2% voor de leeftijdsgroep 55-64 jaar. De gender loonkloof geeft het verschil weer tussen het gemiddelde bruto uurloon van vrouwen en mannen, uitgedrukt als een percentage van het gemiddelde mannenloon of in een formule uitgedrukt: gender loonkloof = (uurloon mannen – uurloon vrouwen) / uurloon mannen.

Gender loonkloof in België en Europa 2019

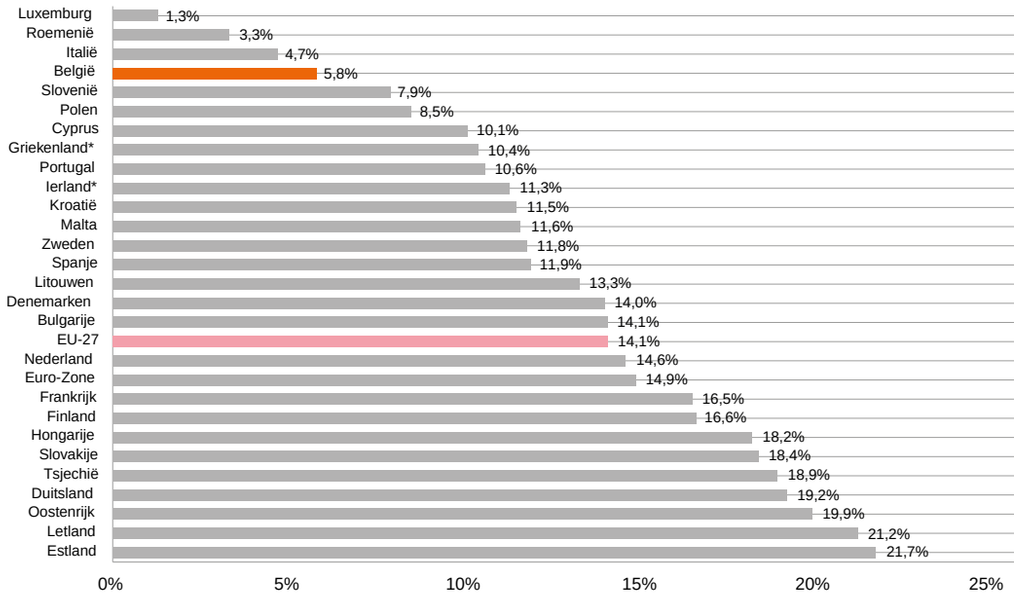

* Griekenland en Ierland: cijfers van 2018

Gender loonkloof in België volgens leeftijd 2019

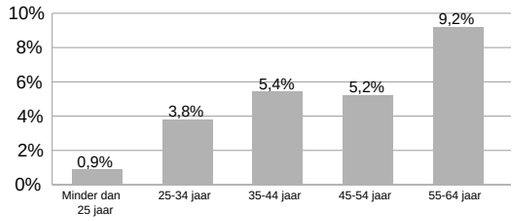

THUISWERK EN GEWERKTE UREN

IN DE DIEPTE

Het thuiswerk is al twintig jaar aan een gestadige opmars bezig, van 6 à 8% begin jaren 2000 naar 18,9% in 2019. Met een gemiddelde van 29% thuiswerkers in 2020 laat het effect van de COVID-19-crisis zich duidelijk zien. De meest opvallende stijging zit echter bij de beroepsgroepen: bij het 'Administratief personeel' evolueerde het aantal thuiswerkers van 11,8% in 2019 naar 28,9% in 2020. Ook bij de 'Technische en verwante beroepen' was er een verdubbeling, van 17,2% in 2019 naar 33% in 2020. Bij beroepsgroepen waar thuiswerk al meer ingeburgerd was, is in 2020 een bijkomende stijging zichtbaar. In de beroepsgroep 'Managers' gaf in 2019 al 44,6% aan soms of gewoonlijk thuis te werken. In 2020 steeg dat naar 62,2%. Ook voor de 'Intellectuele, wetenschappelijke en artistieke beroepen' was er een stijging met ongeveer een vierde: in 2019 lag het aantal thuiswerkers al vrij hoog, met 45,1%, in 2020 steeg dat tot 56,9%.

Qua economische activiteit zien we ook forse stijgingen van het aandeel thuiswerkers in alle sectoren. In bepaalde sectoren was thuiswerk al vrij courant. Het gaat dan onder meer over het onderwijs, de informatie- en communicatiesector en de sector van de financiële activiteiten en verzekeringen. In 2020 werd thuiswerk in die sectoren zowat de norm, met percentages tussen 60% en 70% thuiswerkers. Thuiswerken geraakt ingeburgerd in 2020, zelfs in sectoren waar het vroeger uitzonderlijk was, zoals bij de administratieve en ondersteunende diensten.

Thuiswerk volgens beroepsgroep 2019-2020

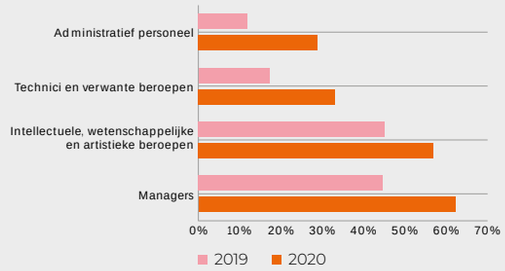

Thuiswerk volgens sector 2019-2020

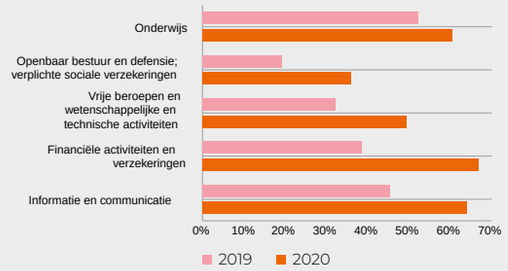

Jarenlang was er nauwelijks verschil in het percentage vrouwelijke loontrekkenden dat van thuis uit werkte en dat van hun mannelijke collega's, maar de laatste jaren ligt het percentage vrouwen dat thuiswerk verricht duidelijk hoger dan het percentage mannen dat thuiswerkt. Ook tijdens de COVID-19-crisis van 2020 is dit het geval, al groeit de kloof vergeleken met de jaren ervoor niet noemenswaardig. In 2020 werkte 31,0% van de vrouwelijke loontrekkenden soms of gewoonlijk thuis tegenover 27,0% van de mannen.

Daarnaast spelen ook regio en onderwijsniveau een grote rol. Bij de hooggeschoolden was het percentage thuiswerkers in 2019 al hoog, met 35,6%, in vergelijking met de werkenden met een diploma hoger secundair onderwijs (middengeschoolden; 6,7%) of de laaggeschoolden (2,7%). Het percentage hooggeschoolden dat thuiswerkte in 2020, steeg tot één op twee loontrekkenden (49,3%). Bij de middengeschoolden was er een verdubbeling, naar 12,9% in 2020. Bij de laaggeschoolden was er een lichte stijging, maar het percentage thuiswerkers blijft er met 3,7% vrij klein.

Ook bij de regio's zien we duidelijke verschillen: het aantal thuiswerkers ligt het grootst bij wie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werkt, en steeg in 2020 naar 48,6%. Door een grote stijging van thuiswerkers met werkplaats in het Waals Gewest (van 13,6% naar 22,3%) is het verschil met het Vlaams Gewest kleiner geworden. Het aantal thuiswerkers met werkplaats in het Vlaams Gewest steeg iets lichter, van 18,1% in 2019 naar 25,9% in 2020.

Thuiswerk 2019-2020

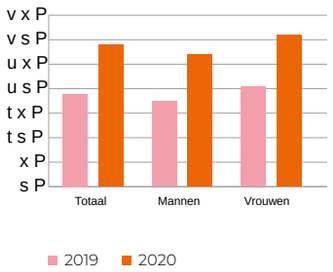

Thuiswerk volgens onderwijsniveau 2019-2020

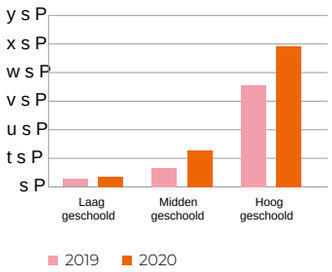

Thuiswerk volgens werkplaats 2019-2020

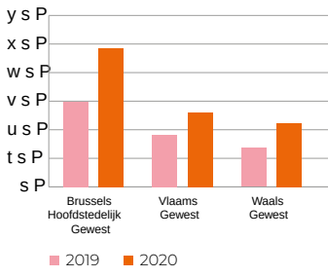

Evolutie van het thuiswerk 1999-2020

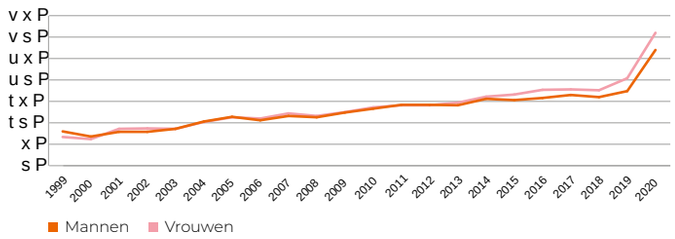

De COVID-19-crisis had in 2020 een beperkte impact op de werkgelegenheid uitgedrukt in het aantal werkende personen, maar de impact op de arbeidsduur was wel aanzienlijk.

Gemiddeld geeft 28,2% van de werkende bevolking aan minder dan gewoonlijk of helemaal niet gewerkt te hebben tijdens de referentieweek waarover ze bevraagd werden. In 2019 bedroeg dat percentage 20,6%. Het gaat hier over gemiddelden voor het hele jaar.

De percentages fluctueren echter sterk per maand. In februari 2020 bijvoorbeeld, werkte ongeveer 13% van de personen met een job minder dan gewoonlijk of helemaal niet, maar in april, tijdens de eerste lockdown, steeg dat percentage naar bijna 48%.

Het percentage werkenden dat minder dan gewoonlijk of helemaal niet gewerkt heeft, ligt zowel in 2019 als 2020 hoger bij vrouwen dan bij mannen. In 2020 bedroeg dat percentage 30,3% bij vrouwen en 26,4% bij mannen.

Percentage werkenden dat niet of minder dan gewoonlijk gewerkt heeft tijdens de referentieweek 2017-2020

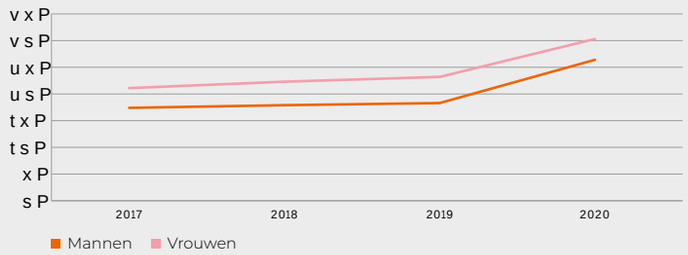

Percentage werkenden dat niet of minder dan gewoonlijk gewerkt heeft tijdens de referentieweek jan 2019- dec 2020

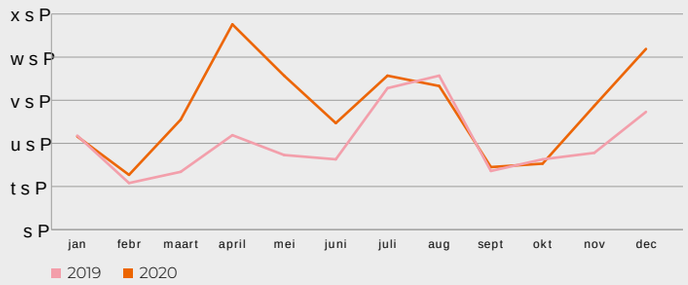

ZORGPERSONEEL

België telt 47.808 artsen, 152.067 verpleegkundigen en 109.534 zorgkundigen; ze wonen in België en oefenen er actief en gemachtigd hun beroep uit. Bij de artsen is de verdeling man/vrouw nagenoeg fifty fifty terwijl bij zowel verpleeg- als zorgkundigen het overgrote deel vrouw is. Iets meer dan 13% van de artsen is ouder dan 65 jaar. Behalve deze drie groepen zijn er bovendien nog 106.629 andere gezondheids-werkers actief.

Zorgpersoneel volgens leeftijdsgroepen 2020

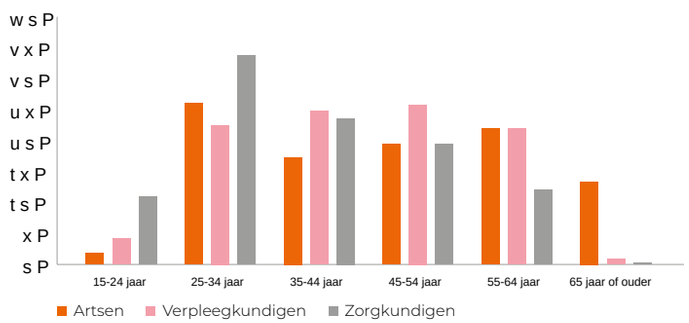

Zorgpersoneel 2020

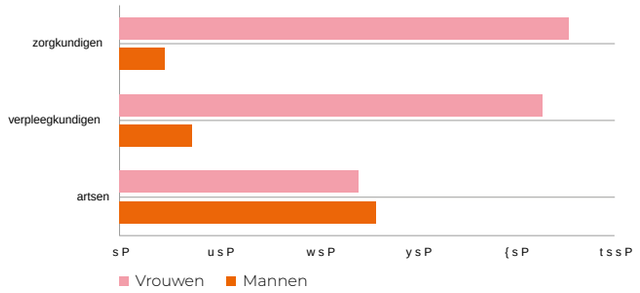

Plaats van tewerkstelling 2020

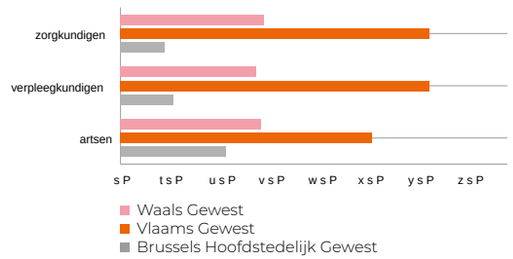

Arbeidssituatie 2020

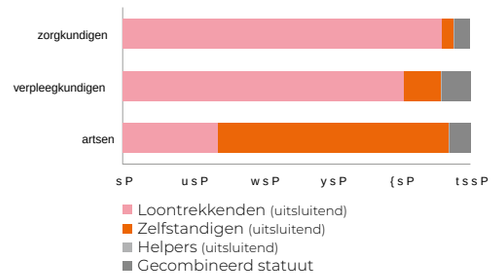

HORECAPERSONEEL

Driekwart van de werkenden in restaurants is loontrekkend. In cafés en bars gaat het over iets meer dan de helft. In beide sectoren zijn er iets meer mannen dan vrouwen aan de slag. Het personeel in restaurants is over het algemeen jonger dan dat in cafés en bars. Meer dan de helft van de werkenden in cafés en bars is 45 jaar of ouder. In restaurants gaat het om net geen 40%.

Arbeidssituatie van het horecapersoneel 2020

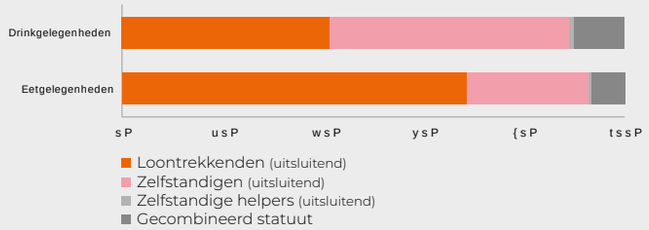

Horecapersoneel volgens leeftijdsgroep 2020

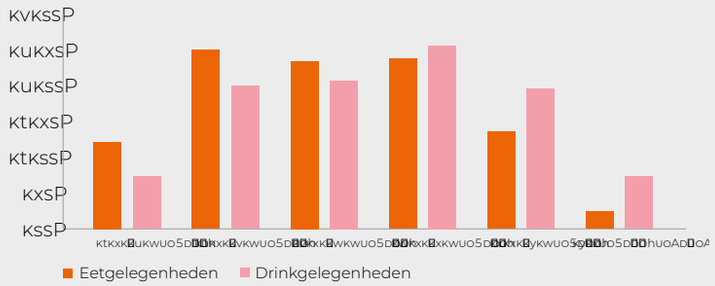

Horecapersoneel volgens geslacht 2020

47.714
werken in Eetgelegenheden

8.771
werken in Drinkgelegenheden

66.030
werken in Eetgelegenheden

12.770
werken in Drinkgelegenheden

RISICO OP ARMOEDE OF SOCIALE UITSLUITING

Armoederisico's in België

14,1% van de Belgische bevolking behoort tot een groep met een armoederisico op basis van het inkomen (AROP). Het gaat om mensen die in een huishouden wonen waarvan het totale beschikbare inkomen lager ligt dan 1.284 euro per maand voor een alleenstaande. 11,9% van de bevolking leeft in een huishouden waar minder dan 20% gewerkt wordt, wat we een 'lage werk intensiteit' noemen (LWI).

3,9% van de Belgen kunnen zich meerdere basisgoederen of -diensten niet veroorloven: zij verkeren in een situatie van ernstige materiële deprivatie (SMD).

In de EU2020-strategie worden mensen die te maken krijgen met minstens één van bovenstaande situaties, beschouwd als risicogroep voor armoede of sociale uitsluiting (AROPE): voor 2020 gaat het om 18,9% van de bevolking.

Als we de resultaten in absolute aantallen bekijken, dan zien we dat 2.152.000 Belgen een risico lopen op armoede of sociale uitsluiting. Meer dan de helft van hen (1.408.000) krijgt te kampen met één van de drie sub-indicatoren risico's (AROP, SMD, LWI), terwijl 174.000 Belgen (1,5% van de bevolking) de drie indicatoren risico's combineren: zij zijn ernstig materieel gedepriveerd én wonen in een huishouden met lage werkintensiteit én lopen een armoederisico op basis van het inkomen.

AROP = Risico op monetaire armoede

AROPE = Risico op armoede of sociale uitsluiting

LWI = Lage werkintensiteit

SMD = Ernstige materiële deprivatie

AROP
14,1%

LWI
11,9%

SMD
3,9%

AROPE
18,9%

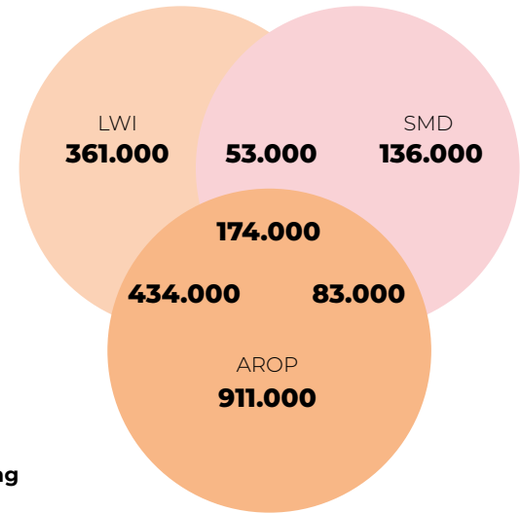

Risico's op armoede gewesten en provincies 2020

Achter die nationale cijfers schuilen grote regionale verschillen. Wat armoede op basis van het inkomen* betreft, is de situatie het meest precair in het Brussels Gewest en het minst precair in Vlaanderen. Wallonië situeert zich er tussenin. Opvallend is dat de resultaten voor de verschillende provincies in Vlaanderen vrij gelijkaardig zijn, maar dat de resultaten voor de provincies in Wallonië sterk van elkaar verschillen.

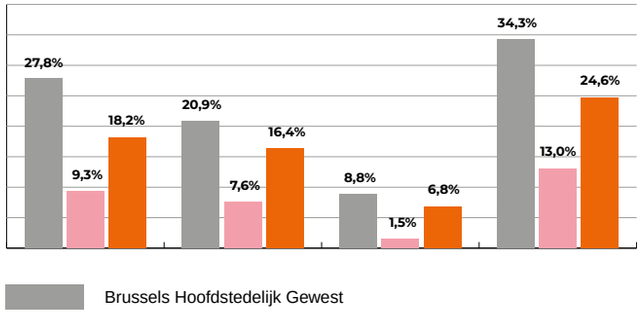

*Voor de berekening werden de inkomens van 2019 gebruikt die niet beïnvloed werden door de COVID-19-crisis.

Risico op monetaire armoede

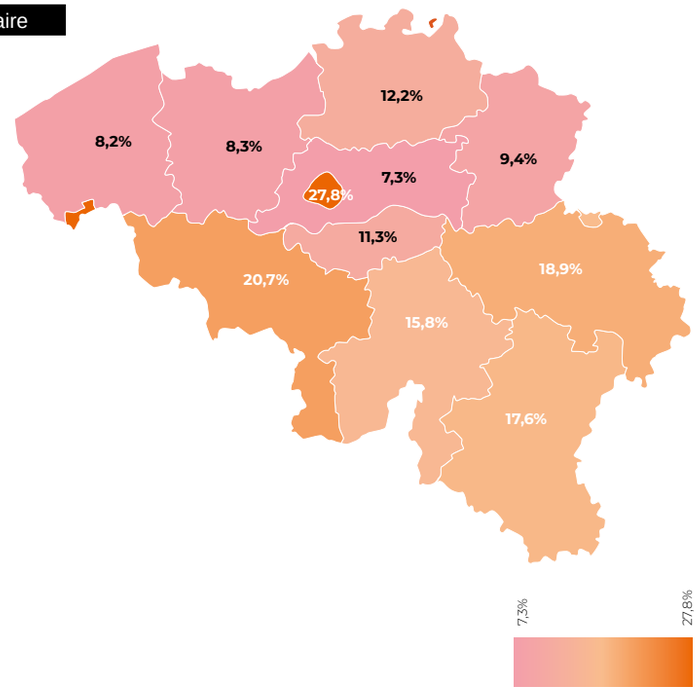

MATERIELE EN SOCIALE DEPRIVATIE

11% van de Belgische bevolking leeft in een situatie waarbij ze zich niet alle basisbehoeften kunnen veroorloven. Er zijn uitgesproken verschillen tussen de drie gewesten: 20,5% van de Brusselaars bevond zich in een precaire situatie, terwijl het in Wallonië om 15,8% en in Vlaanderen om 6,6% van de bevolking ging. Alleenstaande ouders en hun kinderen hadden het beduidend zwaarder dan de andere categorieën: 28,6% van hen bevond zich in een situatie van materiële en sociale deprivatie. De resultaten van SILC 2020 zijn moeilijk te vergelijken met 2019 door de impact van de COVID-19-crisis.

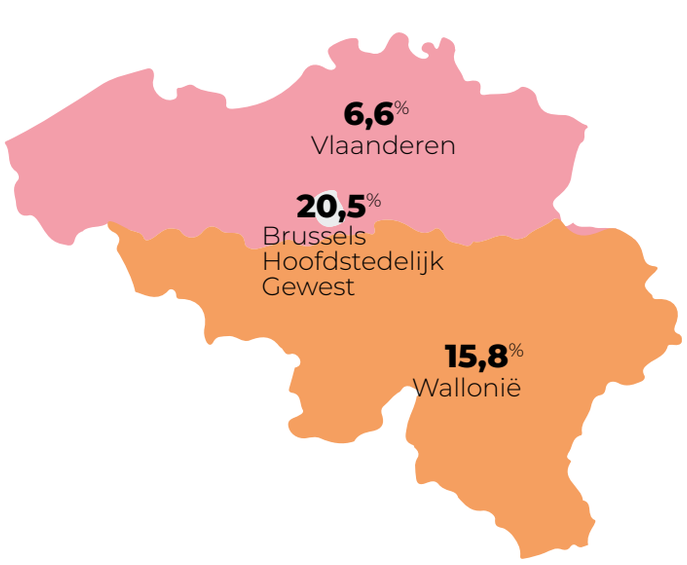

7,8% van de Belgen leeft in een huishouden waar meer dan 40% van het beschikbare inkomen besteed wordt aan huisvestings-kosten zoals huur of intresten van de lening en energiekosten. Opnieuw verbergt dit nationale cijfer grote regionale verschillen, met het Brussels Gewest (15,3%) en Vlaanderen (5,7%) als uitersten, en Wallonië ertussenin (9%). 5,7% van de Belgen woont bovendien in een woning die onvoldoende ruimte bevat voor het aantal personen dat daar verblijft. In Wallonië (3,3%) en Vlaanderen (2,9%) zijn de cijfers echter duidelijk beter dan in Brussel (28,1%).

% van de bevolking die zich volgende items wegens nanciële redenen niet kan veroorloven 2020

Materiële en sociale deprivatie betekent dat men zich de gangbare levensstandaard niet kan veroorloven. Iemand wordt als gedepriveerd beschouwd wanneer die zich minstens vijf van onderstaande materiële bezittingen of (sociale) handelingen niet kan veroorloven.

Toegang internet thuis hebben	**2,2%**
Twee paar schoenen in goede staat hebben	**2,8%**
Minstens om de twee dagen vlees, kip of vis eten	**3,7%**
De woning degelijk verwarmen	**4,1%**
Tijdig betalingen doen	**5,6%**
Zich een eigen wagen veroorloven	**6,3%**
Versleten kledij vervangen door nieuwe kledij	**8,6%**
Minstens 1 maal per maand afspreken om iets te eten/ drinken	**11,0%**
Wekelijks een bedrag uitgeven voor persoonlijke behoeften	**13,0%**
Regelmatig deelnemen aan vrijetijdsactiviteiten	**13,7%**
Beschadigde of versleten meubels vervangen	**15,1%**
Een week vakantie per jaar nemen buitenshuis	**21,5%**
Een onverwachte uitgave doen	**23,3%**

ALLEENWONENDEN EN ÉÉNOUDERGEZINNEN

1.774.054 mensen wonen alleen in België. Samen vormen zij 35% van de huishoudens in België. 25% van de huishoudens bestaat uit koppels zonder kinderen, 28% uit koppels met kinderen en 10% zijn alleenstaande ouders.

Huishoudens per gewest volgens type 1/1/2021

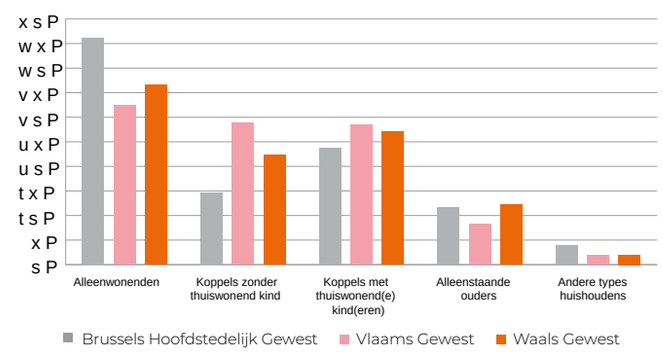

Gemeenten met de meeste alleenwonenden 1/1/2021

Elsene	**61%**
Etterbeek	**56%**
Sint-Gillis	**54%**
Luik	**53%**
Brussel (stad)	**51%**
Sint-Joost-ten-Node	**48%**
Leuven	**47%**
Hastière	**47%**
Spa	**47%**
Oostende	**47%**

Gemeenten met de meeste éénoudergezinnen 1/1/2021

Colfontaine	**17%**
Boussu	**17%**
Frameries	**16%**
Farciennes	**16%**
Seraing	**16%**
Quaregnon	**15%**
Châtelet	**15%**
Charleroi	**15%**
Saint-Nicolas (Luik)	**15%**
Dison	**15%**

HUISHOUDENS ZONDER WERK

In 2020 maakte meer dan 12% van de kinderen onder de 18 jaar deel uit van een huishouden waar niemand betaald werk verrichtte.

Kinderen (0-17 jaar) die leven in een huishouden waar niemand betaald werk verricht 2020

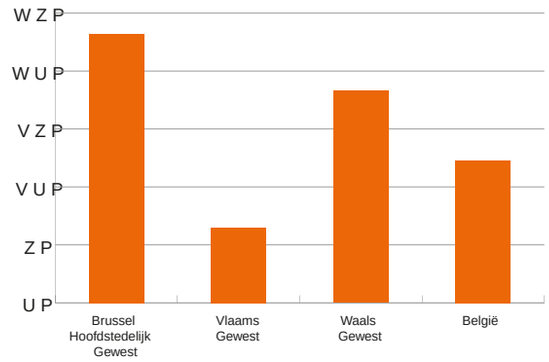

Volwassenen (18-59 jaar) die leven in een huishouden waar niemand betaald werk verricht 2020

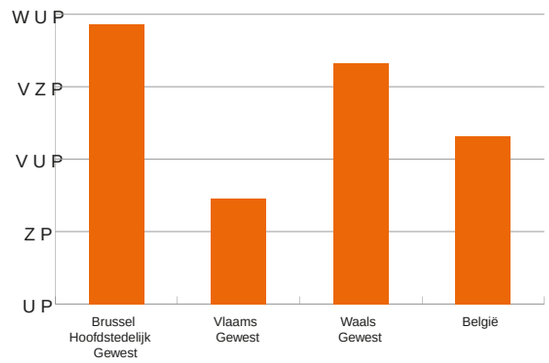

DIGITAAL ISOLEMENT

Tijdens de COVID-19-crisis verloopt communicatie hoofdzakelijk digitaal. Toch heeft een aanzienlijk deel van de bevolking nog geen internetconnectie, via eender welk apparaat. Zo heeft bijna 20% van de alleenstaanden in België thuis geen internet. Ook de oudere personen gebruiken zelden internet: 27% van de 65-74-jarigen in 2020. Ook 2,3% van de school-gaande kinderen heeft thuis geen toegang tot internet, en kan dus onmogelijk thuis online les volgen. In het Brussels Gewest loopt dat percentage zelfs op tot 5,3%.

% huishoudens zonder internetverbinding 2020

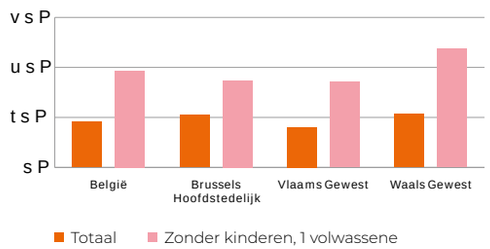

% individuen dat de voorbije 3 maand geen internet gebruikt heeft, naar opleidingsniveau

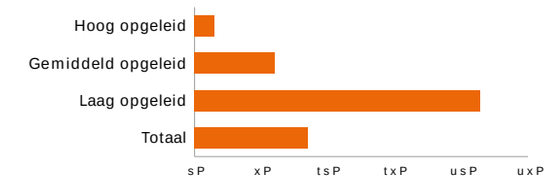

% huishoudens zonder internetverbinding volgens inkomen 2020

% individuen dat zelden internet gebruikt 2020

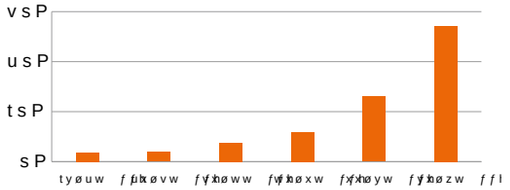

Vooral ouderen die zelden internet gebruiken

65-74

27,1%

schoolgaande kinderen zonder internet thuis

België

2,3%

Brussels Gewest

5,3%

% individuen dat de voorbije 3 maand geen internet gebruikt heeft volgens arbeidssituatie 2020

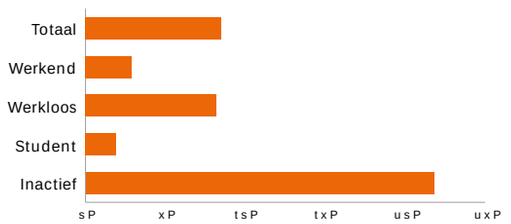

THEMA

03

CONSUMPTIE HUISVESTING TOERISME

De COVID-19-crisis deed de energie - prijzen wereldwijd dalen. De gemiddelde in atie voor energie - prijzen in de consumptieprijsindex bedroeg **-8,92%** voor 2020. Het laagste niveau werd bereikt in mei.

Bij de verkoop van woningen bleek het aantal verkooptransacties fel gedaald, als gevolg van de lockdown-maatregelen : die terugval werd gecompenseerd door een bijzonder hoog aantal transacties tijdens het vierde kwartaal 2020.

Ook het aantal reizen van de Belgen daalde tijdens de COVID-19-crisis heel sterk tegenover 2019.

HUISHOUDBUDGET

De Belgische huishoudens besteedden in 2020 gemiddeld 35.209 euro, de Vlaamse 36.447 euro, de Waalse 34.096 euro en de Brusselse 32.057 euro. Het grootste deel van de Belgische gezinsuitgaven (38,5%) gaat naar de woning, waarbij 31,8% of 11.205 euro per jaar besteed wordt aan de huisvesting zelf: huur, water, energie, onderhoud en andere kosten. De resterende 6,7% of 2.348 euro per jaar wordt besteed aan de aankoop van meubelen, huishoudtoestellen en onderhoudsproducten, gereedschap voor huis en tuin,.... Andere grote uitgaven-posten zijn voeding, drank en tabak (18,1% of 6.358 euro) en transport (9,7% of 3.420 euro). Het tweejaarlijks uitgevoerd huishoudbudgetonderzoek wordt gebruikt om de samenstelling van de indexkorf van goederen en diensten aan te passen. In het hoofdstuk over de index leest u hier meer over.

Verdeling van de uitgaven van de Belgische huishoudens 2020

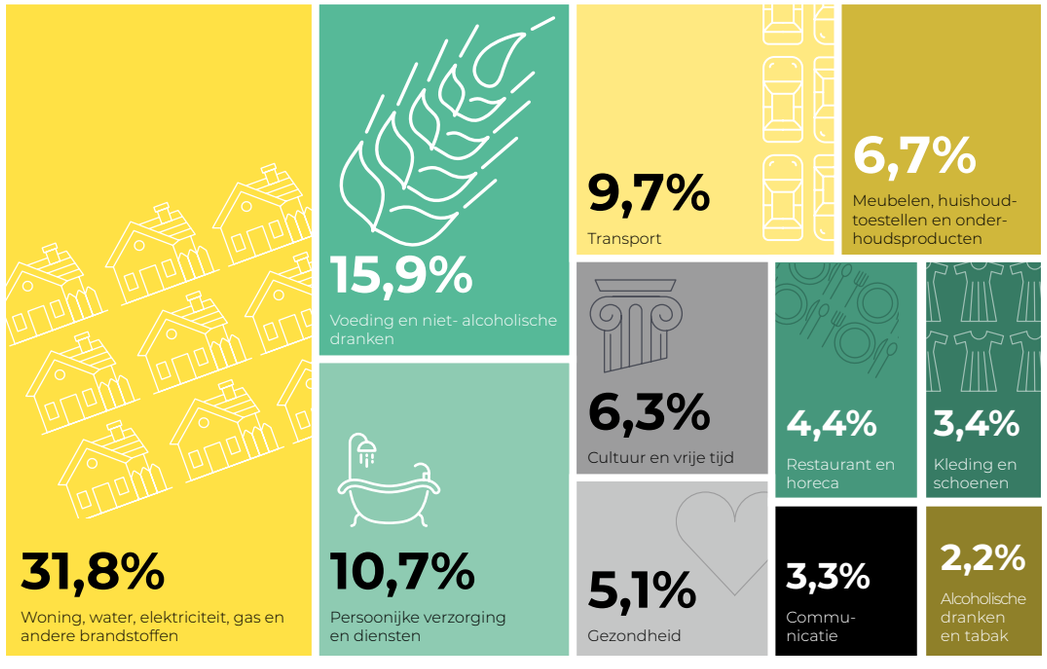

Gemiddelde uitgaven van de huishoudens in € 2020

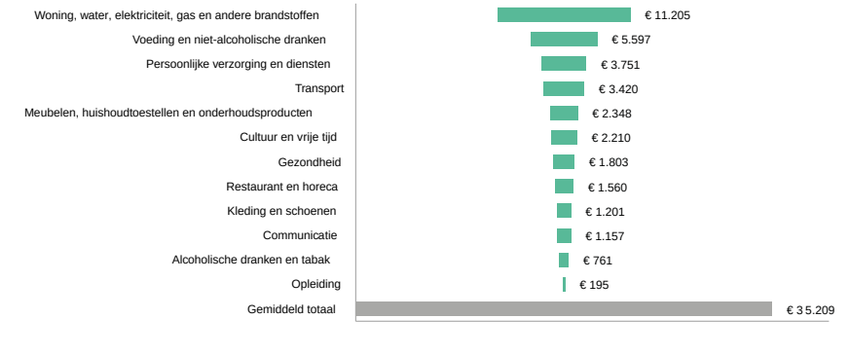

De gemiddelde uitgaven van de Belgische huishoudens 2018 en 2020

In 2020 werd 18,1% van het huishoudbudget besteed aan voedingsmiddelen, een stijging met 2,1% in vergelijking met 2018. Naast de stijging aan de uitgaven voor voeding en drank, stegen ook de uitgaven aan “Woning, water, elektriciteit, gas en andere brandstoffen” (een stijging van 1,5%) en voor “Meubelen, huishoudtoestellen en onderhoudsproducten” (een stijging van 1,4%). Daarnaast valt er logischerwijs in dit coronajaar een daling te zien in de uitgaven aan “Restaurant en horeca”. Terwijl een huishouden in 2018 nog gemiddeld 2.350 euro achterliet in restaurants en horeca, was dat in 2020 nog maar 1.560 euro, een daling met één derde. Ook de uitgaven aan “Kleding en schoenen” en “Transport” daalden in 2020 naar respectievelijk 1.201 euro en 3.420 euro, een daling van bijna 28% en 16% ten opzichte van de 1.659 euro en 4.065 euro die hier in 2018 aan werden besteed. Ook bij “Cultuur en vrije tijd” is er een daling in de uitgaven zichtbaar van 14% (2.210 euro in 2020 ten opzichte van 2.580 euro in 2018).

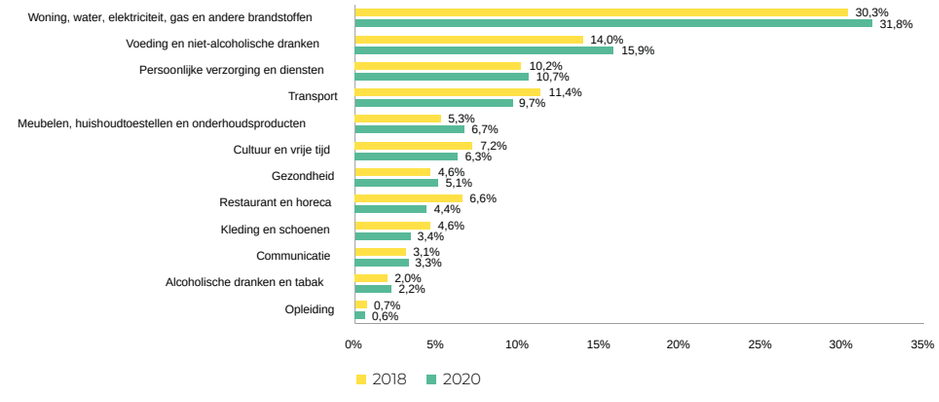

In 2020 zijn bepaalde duurzame goederen vrijwel alomtegenwoordig in Belgische huishoudens. Het bezit van een vaste telefoon en een desktop computer nam in 2020 verder af ten opzichte van 2018 (respectievelijk van 64% en 38% in 2018 naar 56% en 34% in 2020), terwijl het bezit van een laptop en een airconditioningsysteem verder stegen (respectievelijk van 73% en 8% in 2018 naar 77% en 13% in 2020).

Kijken we naar andere duurzame goederen, dan zien we dat het aantal huishoudens dat een televisie, gsm/ smartphone, tablet en op zijn minst één wagen bezit, niet of nauwelijks veranderde tussen 2018 en 2020.

% van de huishoudens in bezit
van duurzame goederen - België en gewesten 2020

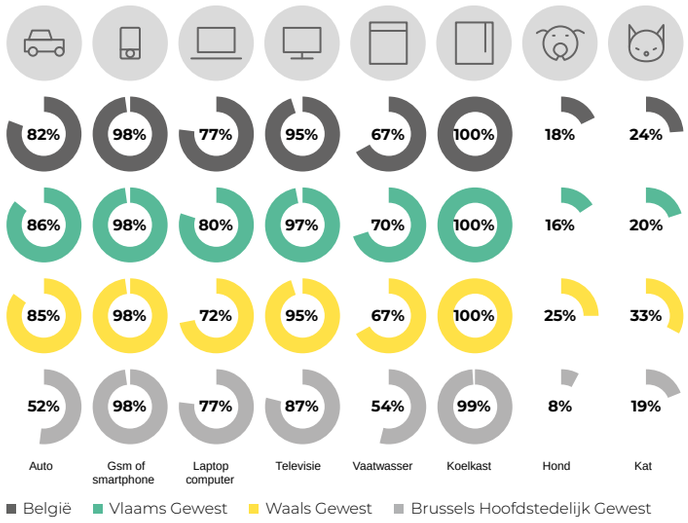

Het bezit van andere duurzame goederen
2018 en 2020

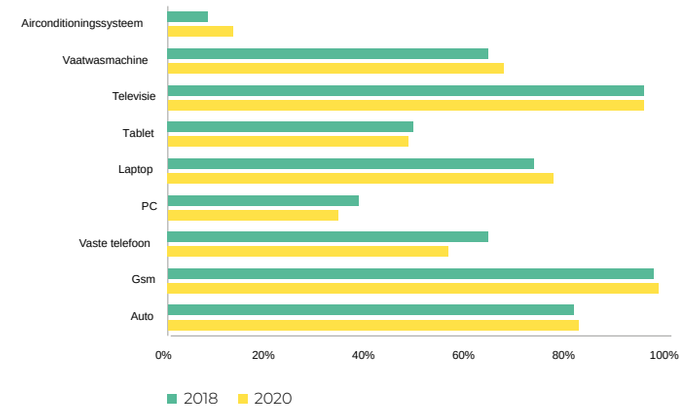

100 JAAR CONSUMPTIEPRIJSINDEX

IN DE DIEPTE

De consumptieprijsindex (CPI) bestond in 2020 100 jaar. Statbel berekent nog steeds elke maand deze index. Waarom is die zo belangrijk?

De consumptieprijsindex is een economisch hulpmiddel dat de prijsveranderingen van een reeks goederen en diensten meet die representatief zijn voor het bestedingspatroon van de gezinnen. Het is tevens de belangrijkste maatstaf voor inflatie. De CPI vormt in België via de afgevlakte gezondheidsindex, kortweg ook afgevlakte index genoemd (= de gemiddelde waarde van de gezondheidsindexen van de 4 laatste maanden, eventueel vermenigvuldigd met een factor), ook de basis voor de indexering van pensioenen, sociale uitkeringen, huur, lonen en wedden.

Er wordt daarbij een selectie gemaakt, de zogenaamde “korf” van goederen en diensten, die stelselmatig wordt geactualiseerd om de evolutie van levensduurte op de voet te volgen. Elk jaar worden nieuwe producten en diensten toegevoegd en andere minder representatieve geschrapt. Deze items worden gewogen op basis van het aandeel dat ze innemen in de totale bestedingen van huishoudens. De selectie en de weging van de items wordt gebaseerd op het huishoudbudgetonderzoek (HBO) van Statbel; een tweejaarlijks onderzoek dat peilt naar het uitgavenpatroon van de huishoudens.

Hoe is de index ontstaan en geëvolueerd?

Voor de 20ste eeuw kende de Belgische economie nauwelijks inflatie en bleven de prijzen van de belangrijkste consumptiegoederen nagenoeg stabiel. Het uitbreken van de eerste wereldoorlog bracht spectaculaire prijsontwikkelingen teweeg, die tijdens de oorlogsjaren en de daaropvolgende jaren van economische crisis voor sociale onrust zorgden.

De toenmalige minister van Nijverheid, Arbeid en Ravitaillering stelde een objectief meetinstrument voor om de evolutie van de kleinhandelsprijzen op te volgen.

Zo ontstond in 1920 het eerste indexcijfer van de kleinhandelsprijzen met als basis april 1914 = 100. Dit eerste indexcijfer werd berekend aan de hand van 56 producten (voornamelijk voedingswaren), verspreid over 59 lokaliteiten (steden en gemeenten). Tussen 1920 en 1994 werd de index vele malen hervormd en de korf aangepast.

Wat is de gezondheidsindex?

Vanaf januari 1994 werd een extra indexcijfer berekend: de gezondheidsindex. Dit is in feite een beperktere versie van de indexkorf zonder tabak, alcohol en motorbrandstoffen. Niet alleen de lonen en sociale vergoedingen maar ook huurprijzen en verzekeringspremies werden aan de gezondheidsindex gekoppeld in plaats van aan de consumptieprijsindex.

Hoe ziet de index er vandaag uit?

Sinds januari 2014 is de consumptieprijsindex een kettingindex (2013=100): er zijn geen vaste referentiejaren meer. Het komt er in de praktijk op neer dat de prijzen van de 12 maanden van het lopende jaar telkens vergeleken worden met de prijzen van december van het voorgaande jaar. Dit brengt met zich mee dat er jaarlijks een actualisering van de index mogelijk is, niet enkel op vlak van wegingsschema en de selectie van producten en diensten, maar belangrijker ook op vlak van methodologie. Zo werden in januari 2021 vitaminen, mineralen en voedingssupplementen; een consultatie bij de psycholoog; de dakkoffer; de computermuis en het toetsenbord aan de lijst toegevoegd en werden de gps en katoenen zakdoeken geschrapt.

IN DE DIEPTE

De laatste jaren werden enkele belangrijke methodologische vernieuwingen doorgevoerd, voornamelijk op vlak van het gebruik van big data. Vanaf januari 2015 wordt immers, naast de klassieke prijsopnames door enquêteurs, ook een beroep gedaan op scannerdata van grootwarenhuizen en sinds 2019 wordt ook webscraping gebruikt bij de berekening van de CPI. Dit is een methode om automatisch prijzen op websites te verzamelen. Vandaag berekenen we 28% van het gewicht van de indexkorf op basis van scannerdata en webscraping.

Door het gebruik van deze nieuwe technieken bestaat de indexkorf vandaag uit 235 product-groepen en enkele duizenden goederen en diensten, een groot verschil met de eerste korf van 56 producten uit 1920.

Evolutie van de consumptieprijsindex 1920-2021

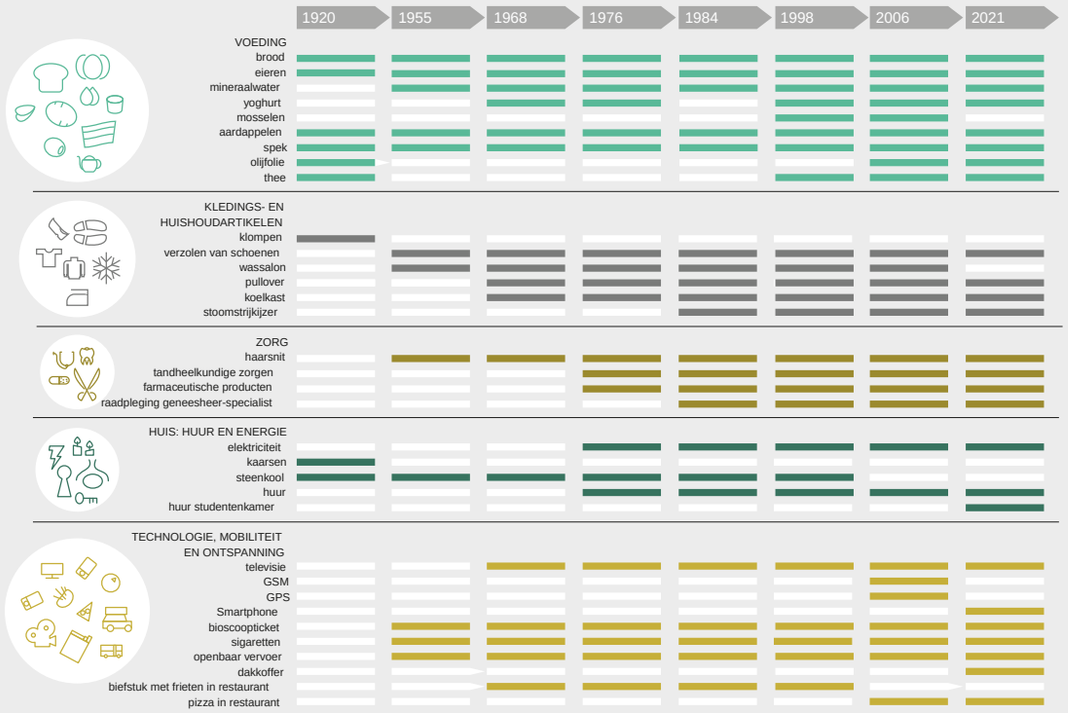

INFLATIE

De gemiddelde inflatie op jaarbasis bedroeg in 2020 0,74%. De laagste inflatie op jaarbasis werd opgetekend voor de hoofdgroep “huisvesting, water, elektriciteit, gas en andere brandstoffen”; de hoogste voor de groepen “voeding en niet-alcoholische dranken” en “alcholische dranken en tabak”.

In atie voor de 12 hoofdgroepen van de CPI in 2020

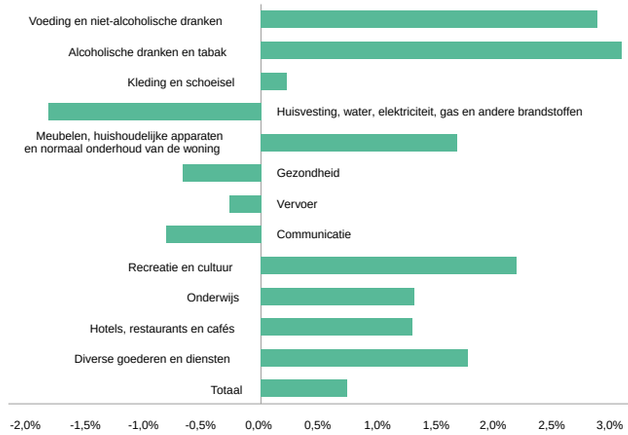

Enkele producten en diensten die fel in prijs gestegen/gedaald zijn in 2020 ten opzichte van 2019

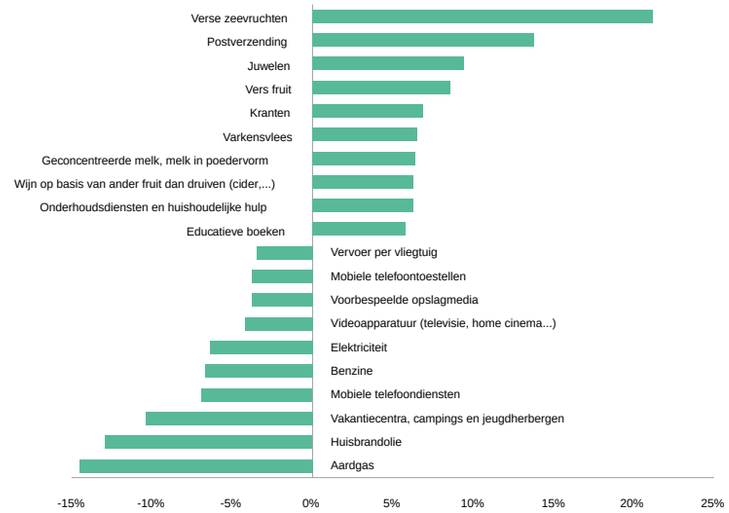

IMMOPRIJZEN

De mediaanprijs voor een huis in gesloten of halfopen bebouwing bedroeg 217.000 euro voor het volledige jaar 2020. Het prijsniveau van een huis in open bebouwing bedroeg 315.000 euro. De mediaanprijs voor appartementen was 204.000 euro. De mediaanprijs is de prijs waarbij 50% van de verkochte huizen goedkoper zijn en 50% duurder. Dit geeft een robuuster en een doorheen de tijd beter vergelijkbaar resultaat. Mediaanprijzen ondervinden immers minder impact van extreme verkoopprijzen.Ten opzichte van 2019 waren de mediaanprijzen van huizen in gesloten of halfopen bebouwing met 0,9% gestegen, ofwel een toename van 2.000 euro. Voor huizen in open bebouwing was er een prijsstijging van 5,0% of 15.000 euro. De prijstoename was het hoogst voor de appartementen: deze werden 14.000 euro duurder of een toename met 7,4%.

Evolutie van de vastgoedprijzen in België 2010-2020

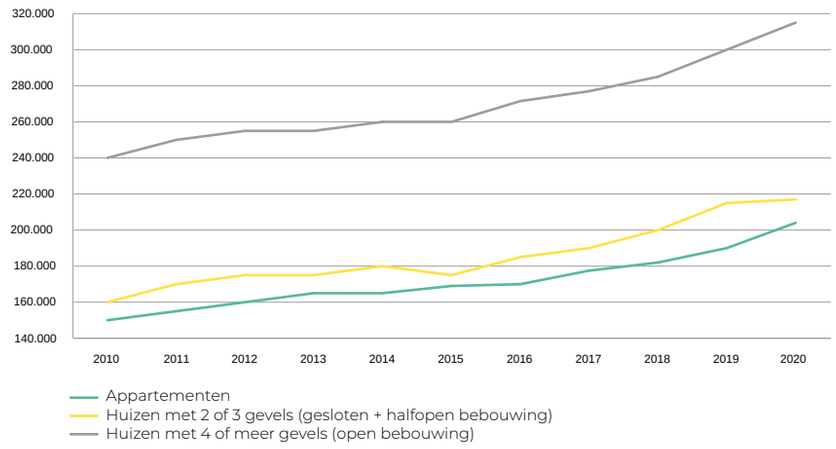

De duurste Vlaamse gemeente is Knokke-Heist met een mediaanprijs van 675.000 euro. De goedkoopste huizen in Vlaanderen zijn te vinden in Mesen, met een mediaanprijs van 88.000 euro.
De duurste Waalse woningen bevinden zich in Lasne (630.000 euro) en de goedkoopste woningen in Hastière (65.000 euro). In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft de gemeente Elsene de hoogste mediaanprijs met 668.000 euro. De laagste mediaanprijs in dit gewest is voor de gemeente Koekelberg (295.000 euro). De rangschikking hieronder is gebaseerd op alle in 2020 verkochte huizen in gesloten, halfopen of open bebouwing.

Goedkoopste en duurste gemeenten
- België en gewesten 2020

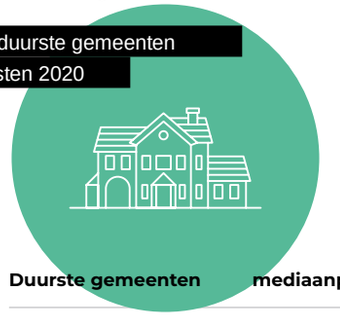

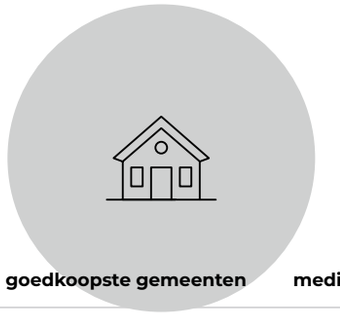

Duurste gemeenten	mediaanprijs	goedkoopste gemeenten	mediaanprijs
België			
Knokke-Heist	**675.000**	Hastiere	**65.000**
Elsene	**668.000**	Froidchapelle	**85.000**
Ukkel	**632.500**	Mesen	**88.000**
Lasne	**630.000**	Viroinval	**100.000**
Sint-Pieters-Woluwe	**629.500**	Colfontaine	**110.000**
Vlaams Gewest			
Knokke-Heist	**675.000**	Mesen	**88.000**
Kraainem	**583.500**	Menen	**157.150**
Sint-Martens-Latem	**557.500**	Ronse	**158.000**
Wezembeek-Oppem	**500.000**	Tongeren	**171.000**
Schilde	**480.000**	Heers	**171.000**
Waals Gewest			
Lasne	**630.000**	Hastiere	**65.000**
Waterloo	**452.500**	Froidchapelle	**85.000**
Chaumont-Gistoux	**415.000**	Viroinval	**100.000**
Terhulpen	**405.000**	Somme-Leuze	**110.000**
Rixensart	**385.000**	Colfontaine	**110.000**
Brussels Hoofdstedelijk Gewest			
Elsene	**668.000**	Koekelberg	**295.000**
Ukkel	**632.500**	Anderlecht	**300.000**
Sint-Pieters-Woluwe	**629.500**	Sint-Jans-Molenbeek	**322.500**

Mediaanprijzen (€) huizen gesloten, halfopen en open bebouwing 2020

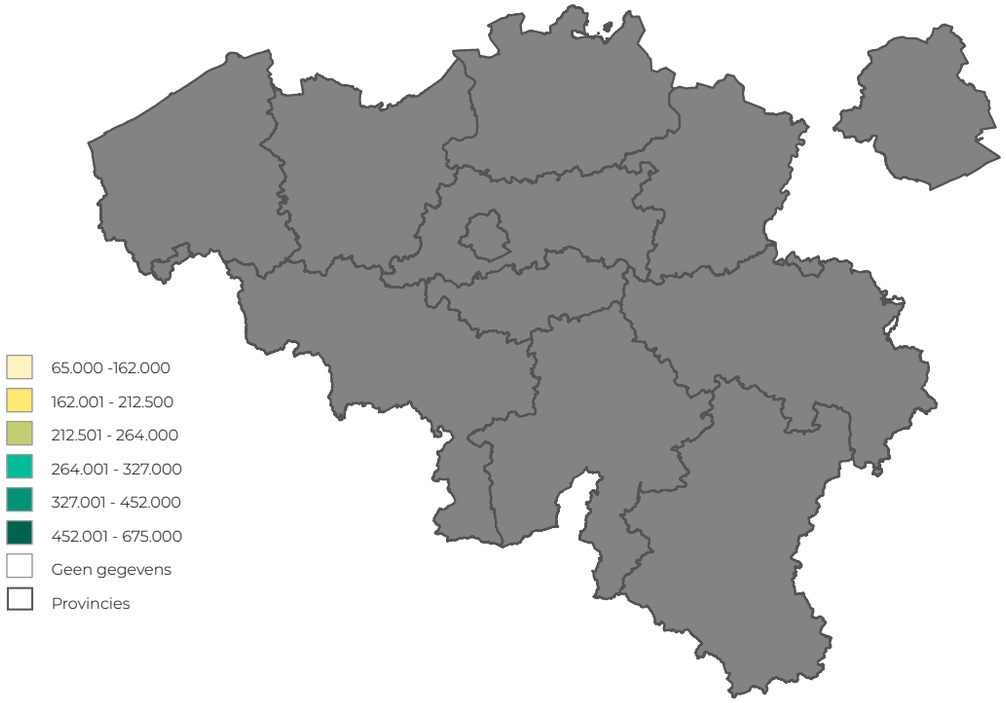

Mediaanprijzen (€) appartementen 2020

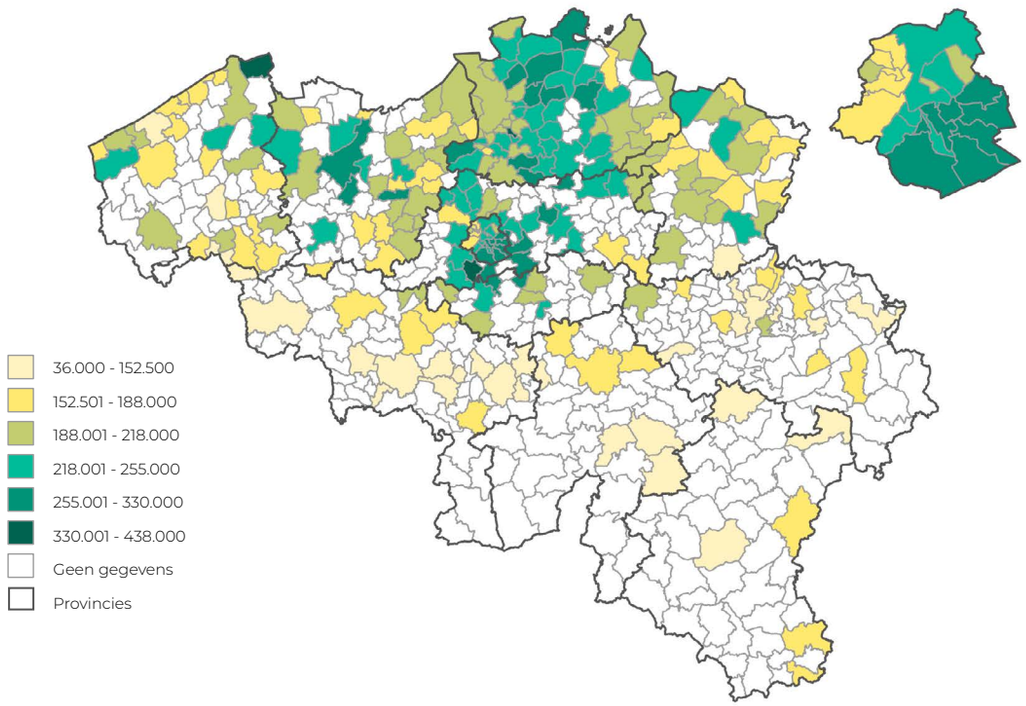

GEBOUWENPARK

België telde op 1 januari 2020 4.573.099 gebouwen. Sinds 1995 is het aantal gebouwen met 14,5% gestegen. Het aantal woningen is in dezelfde tijdspanne met 25,8% toegenomen tot 5.577.016.

Evolutie van het aantal gebouwen en woningen volgens gewest 1995-2020

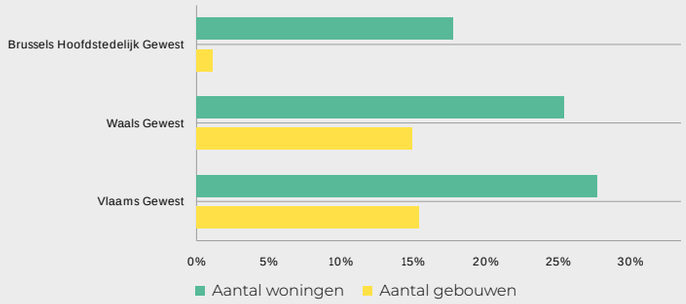

Ouderdom van de gebouwen volgens gewest 2020

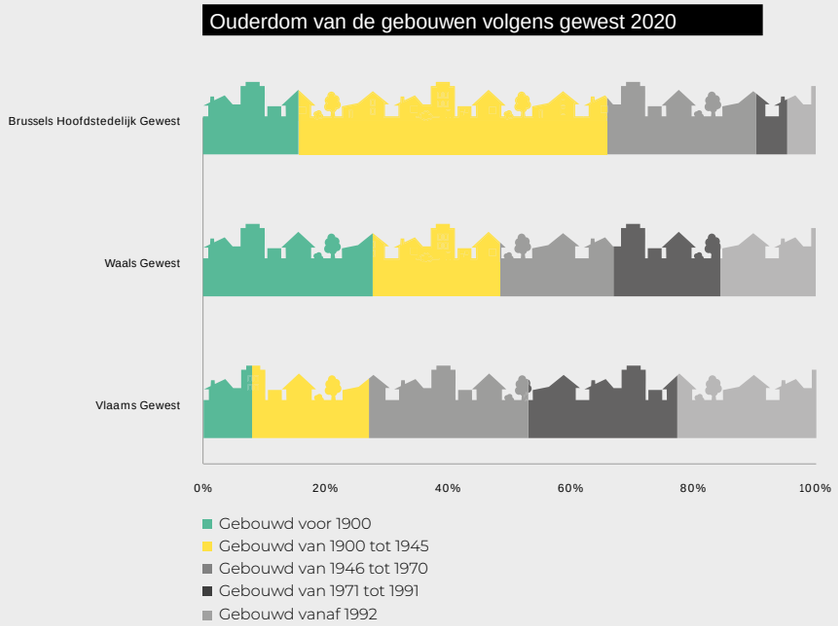

VAKANTIES EN REIZEN

In 2020 maakten de Belgen in totaal 11,4 miljoen reizen, een daling van net geen 50% ten opzichte van 2019.

Vanaf midden maart 2020 stopt het reizen bijna volledig als gevolg van de lockdown. Tijdens de tweede helft van mei is er opnieuw een licht herstel en In juli en augustus hebben de Belgen zelfs 5 miljoen reizen gemaakt, maar dat zijn er toch nog steeds 2 miljoen minder dan in juli en augustus 2019. De tweede lockdown zorgt voor een nieuwe sterke daling van het aantal reizen in het vierde kwartaal. Er werden in deze periode 1,2 miljoen reizen gemaakt tegenover bijna
4,9 miljoen in dezelfde periode van 2019.

Aantal reizen per maand volgens bestemming (x 1.000) 2019-2020

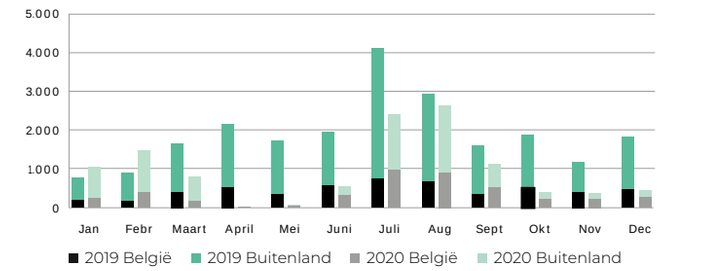

Reizen volgens belangrijkste bestemming 2019-2020

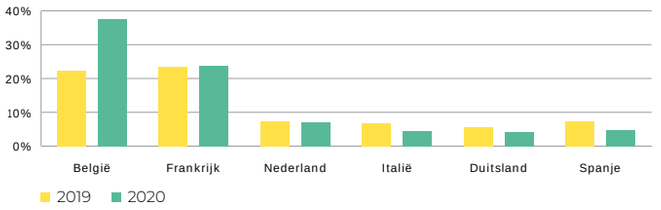

Reizen van 4 nachten en meer volgens de bestemming en de belangrijkste logiesvorm 2020

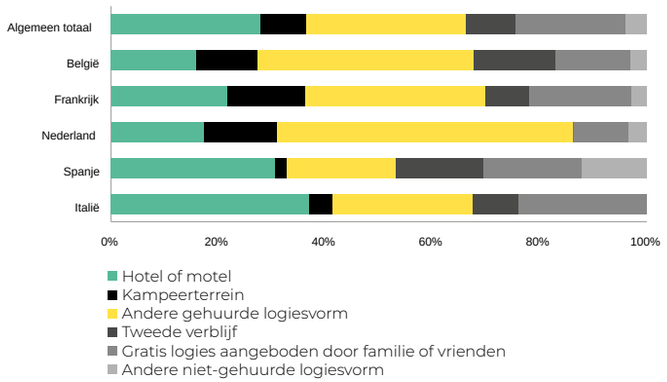

OVERNACHTINGEN IN BELGIË

Er werden in 2020 in België 20.177.486 overnachtingen geboekt. Dat zijn er 53% minder dan in 2019. In het Vlaams en Waals gewest was er respectievelijk een afname van het aantal overnachtingen met 50% en 41%. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kende in 2020 een afname met 76% tegenover 2019. Hotels zijn het zwaarst getroffen door de pandemie, met een daling van 63%. De andere meest getroffen sectoren zijn de vakantieparken (-56%) en de jeugdherbergen en jeugdverblijfcentra (-54%). Campings hadden het minst te leiden onder de pandemie met een daling van 27%. De terughoudendheid van buitenlandse toeristen was groter dan die van Belgen, met respectievelijke dalingen van 69% en 36%. Terwijl in 2019 een op de twee overnachtingen werd toegeschreven aan een buitenlandse toerist, was dit in 2020 bij minder dan een derde van de overnachtingen het geval.

Aantal overnachtingen per gewest 2019-2020*

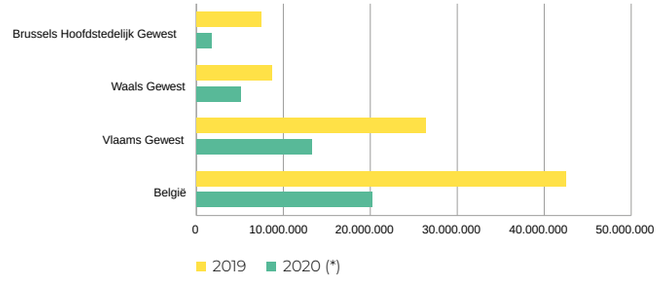

*Begrepen in de cijfers zijn zowel de echte vakanties als de verblijven in verband met congressen, seminaries, conferenties en andere beroepsdoeleinden.

Aantal overnachtingen per logiestype 2019-2020

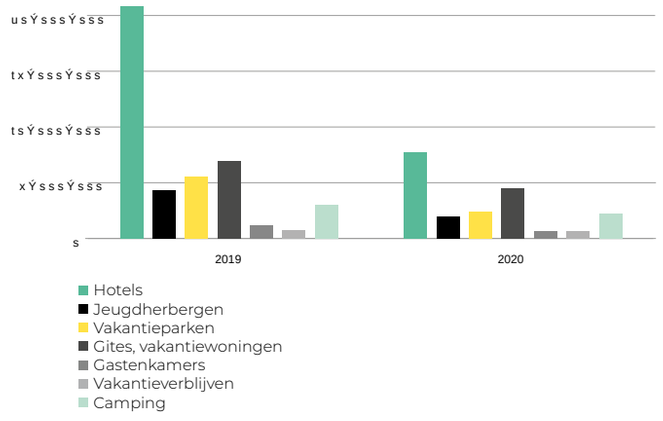

Totaal aantal overnachtingen per maand in België 2019-2020

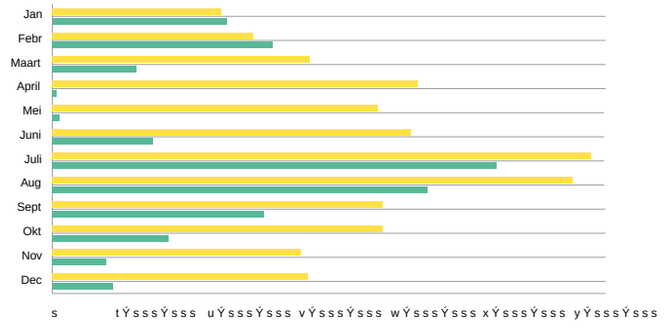

Verdeling van het aantal overnachtingen volgens land van herkomst

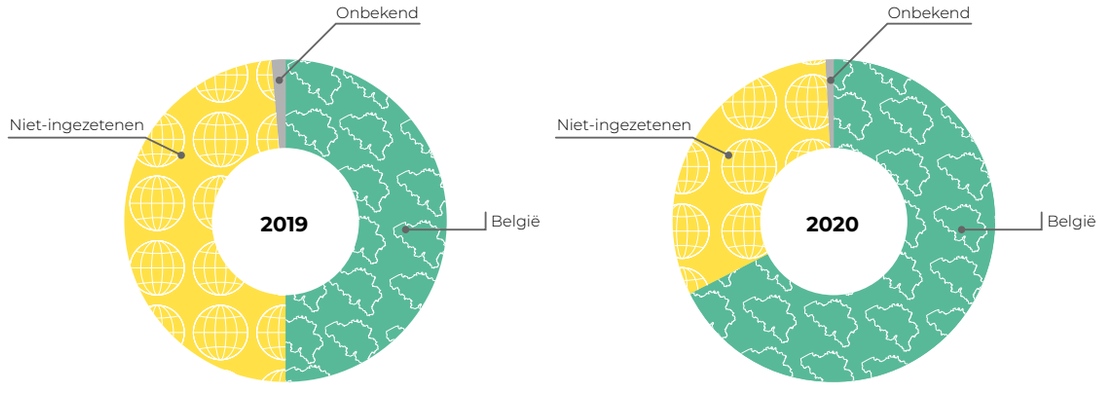

THEMA

04

LANDBOUW
CONJUNCTUUR
MOBILITEIT

De COVID-19-crisis had een duidelijke impact op de economie. Niet iedere sector werd even hard getroffen. Door het systeem van tijdelijke werkloosheid konden de meeste bedrijven hun personeel aan boord houden. Uitzonderingen daarbij zijn de horeca en het verblijfstoerisme.

Ook op onze mobiliteit had COVID-19 een impact: voor het eerst sinds de Tweede Wereldoorlog nam het aantal personenwagens af in ons land. Bovendien waren er veel minder verkeersongevallen en verkeersdoden, en telden de Belgische luchthavens **driekwart minder** passagiers.

BODEMGEBRUIK

Het grondgebied van België bestaat uit 30.689 km² land en 3.454 km² Noordzee. Wallonië neemt 55,1% van die grondoppervlakte voor haar rekening, Vlaanderen 44,4% en het Brussels Gewest 0,5%. De landoppervlakte van België bestaat voor 44% uit landbouwgrond en voor 20% uit bos. 9% van het grondgebied bestaat uit woongebied en 7% wordt gebruikt voor vervoer en telecommunicatie. Woongebied breidt zich jaar na jaar verder uit. Bossen en andere natuurgebieden blijven vrijwel stabiel.

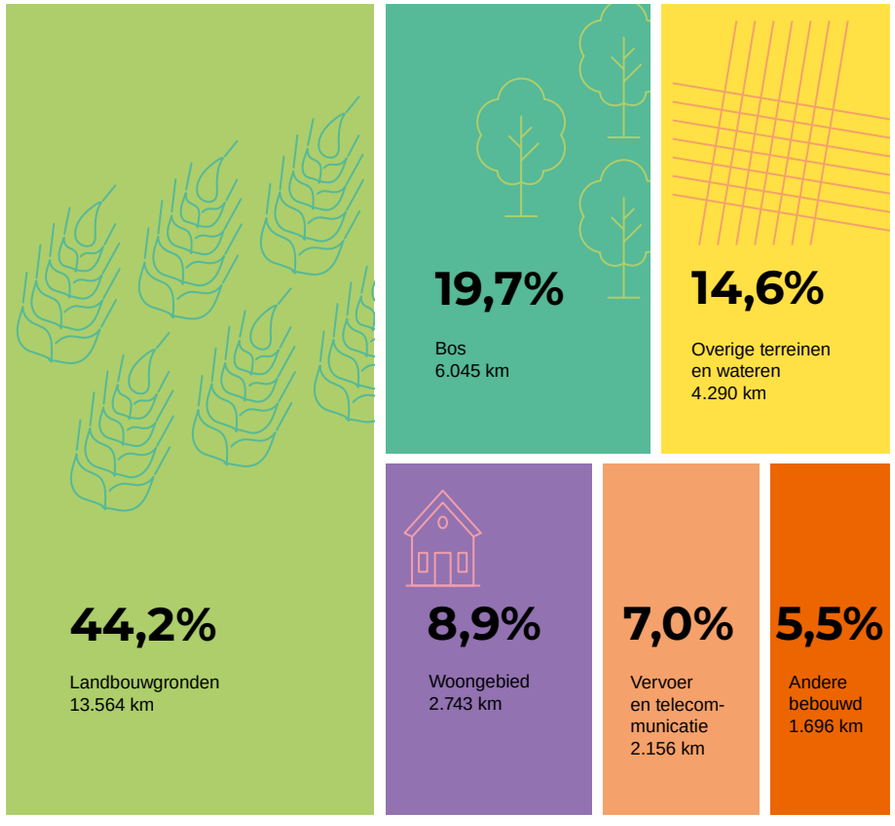

LAND- EN TUINBOUW

Het aantal land- en tuinbouwbedrijven gaat jaar na jaar achteruit. De totale oppervlakte van alle bedrijven samen daalt veel minder snel. De land- en tuinbouwbedrijven worden met andere woorden gemiddeld alsmaar groter. Sinds 1980 is de gemiddelde oppervlakte van de landbouwbedrijven drie keer hoger geworden. Ook de werkgelegenheid in de landbouw gaat achteruit: in de sector is 62% van de banen verloren gegaan tussen 1980 en 2016. Die daling van het aantal arbeidskrachten is het gevolg van de daling van het aantal landbouwbedrijven, maar ook van de opgedreven mechanisering.

Evolutie van het aantal bedrijven
1980-2020

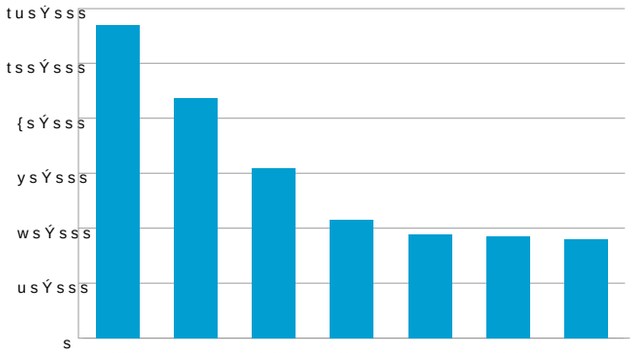

Evolutie van het aantal arbeidskrachten
1980-2016

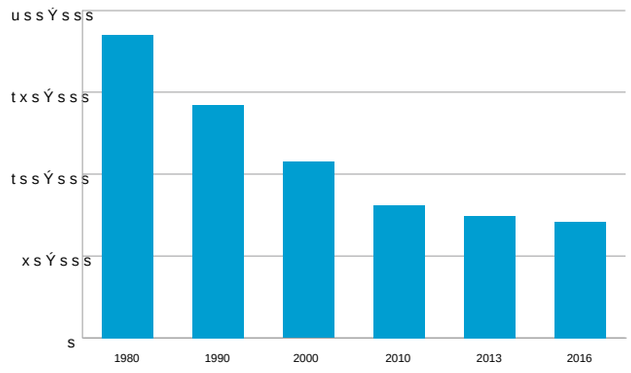

Evolutie van de gemiddelde grootte van de landbouwbedrijven in 1980, 2000 en 2020

Vlaams gewest

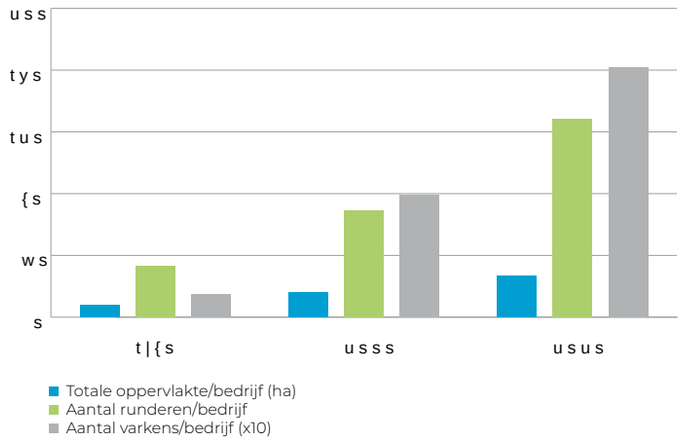

Waals gewest

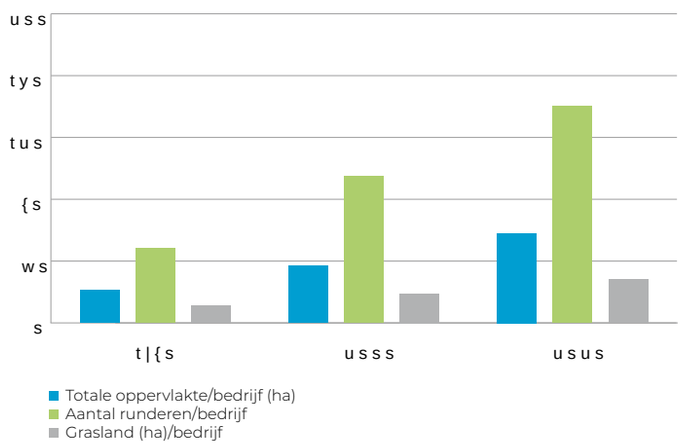

Omvang van de verschillende teelten 2020

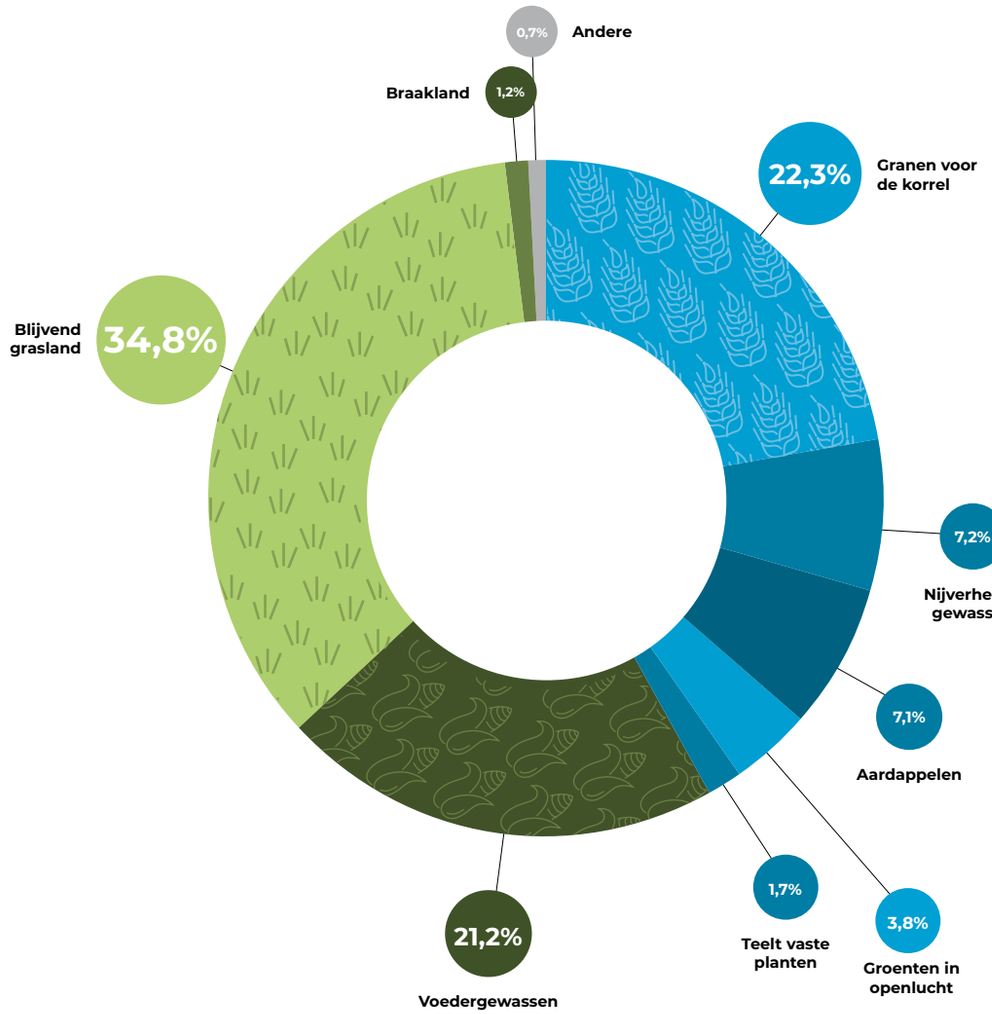

BIOLOGISCHE LANDBOUW

Biologische landbouw is in volle opgang in België. Bedrijven die aan biolandbouw doen of omschakelen naar biolandbouw worden jaar na jaar talrijker. In 2020 werden er 116 meer geteld dan in 2019 (+ 4,9%). De biologische landbouw is nu goed voor 7,2% van de gebruikte Belgische landbouwoppervlakte. In Wallonië bedraagt dat aandeel 12,2%.

Evolutie van het aantal biologische landbouwbedrijven 2000-2020

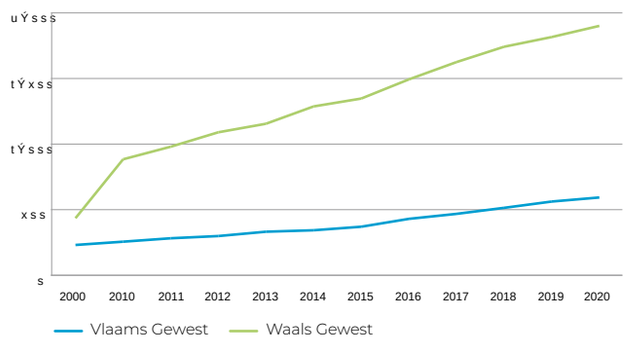

Evolutie van de oppervlakte (in ha) biologische landbouw 2000-2020

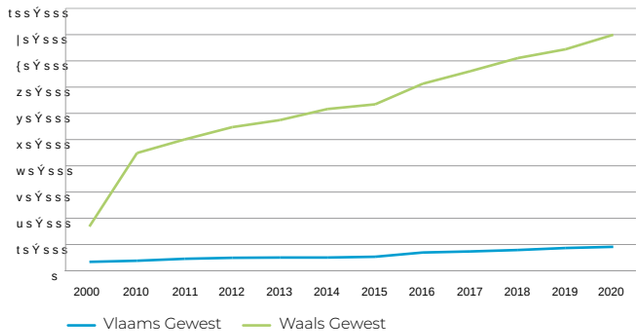

VLEESCONSUMPTIE

De consumptie van rund- en kalfvlees per inwoner is met 16,6% gedaald sinds 2010 terwijl die van gevogelte met 3,6% daalde. In 2020 blijft varkensvlees het meest geconsumeerde vlees in België (51,8%), terwijl gevogelte met 18,7% rundvlees evenaart. De Belg lijkt de laatste jaren vooral meer gevogelte en andere diersoorten te consumeren.

Deze schijnbare consumptie komt overeen met de hoeveelheid vlees die in een bepaald jaar op de binnenlandse markt beschikbaar is, in verhouding tot het aantal inwoners. Ze wordt berekend volgens een balansbenadering op basis van productie, invoer en uitvoer. Het gaat niet om de werkelijke consumptie van vlees per inwoner.

Verdeling van de schijnbare vleesconsumptie in slachtgewicht in België 2020

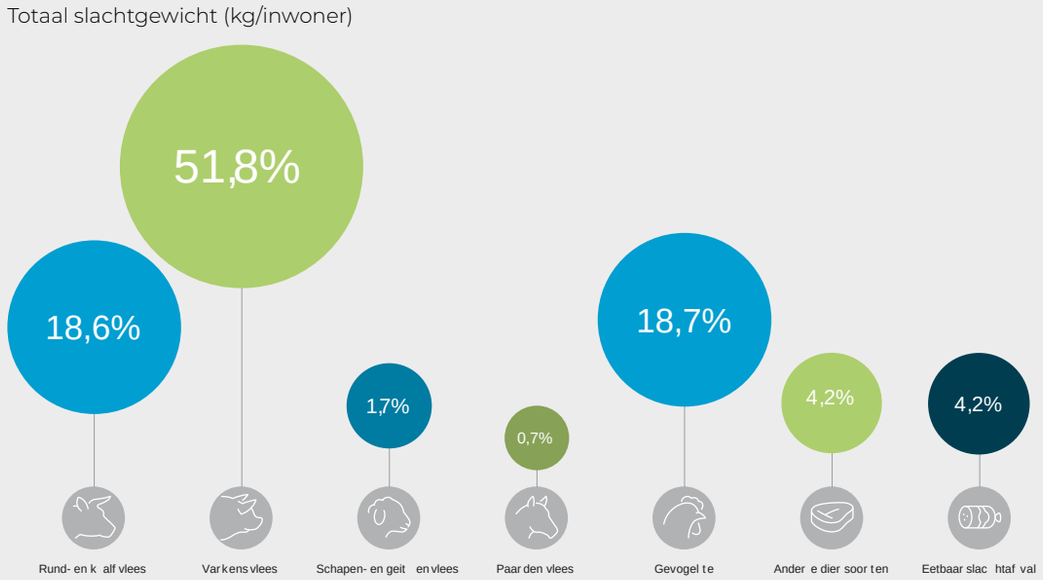

ZUIVELPRODUCTIE

In 2020 bedroeg de totale productie van consumptiemelk 893 miljoen liter. De verse zuivelproducten (yoghurt, room, desserten…) zijn de tweede grootste categorie in de Belgische zuivelproductie, met 633 miljoen liter. Verder werd er 95 miljoen ton boter gefabriceerd, 103 miljoen ton kaas, 64 miljoen liter consumptie-ijs en 253 miljoen liter melkpoeder.

Er werd 10 miljoen ton geitenkaas gefabriceerd; in 2015 was dat slechts de helft. Het aandeel geitenkaas blijft met 9,7% van de totale kaasproductie wel nog beperkt.

Zuivelproductie in België (in 1.000 liter of in 1.000 ton)

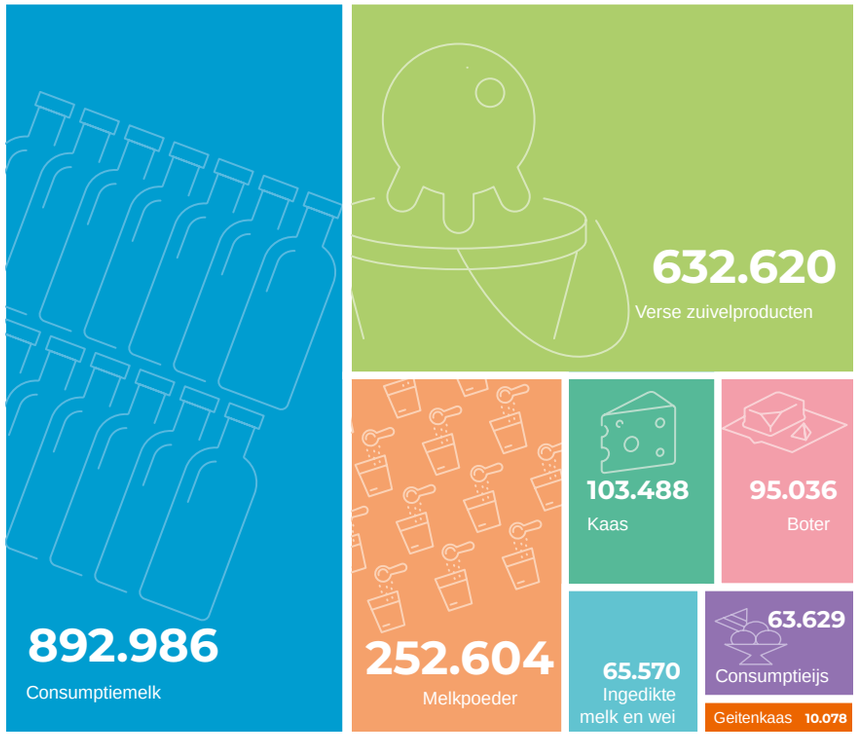

VISSERIJ

In 2020 voerden Belgische vaartuigen 7,8% minder vis aan dan in 2019. In totaal werd 12.588 ton vis aan verkocht in Belgische havens. De aanvoer was goed voor een omzet van 56,4 miljoen euro.Het jaar 2020 was in de zeevisserij sterk afwijkend. Zowel de export als de afzet naar lokale markten en horeca werd verstoord door de COVID-19-crisis.

Belang van de verschillende vissoorten volgens waarde van de aangevoerde en verkochte vis in België (x 100 euro) 2020

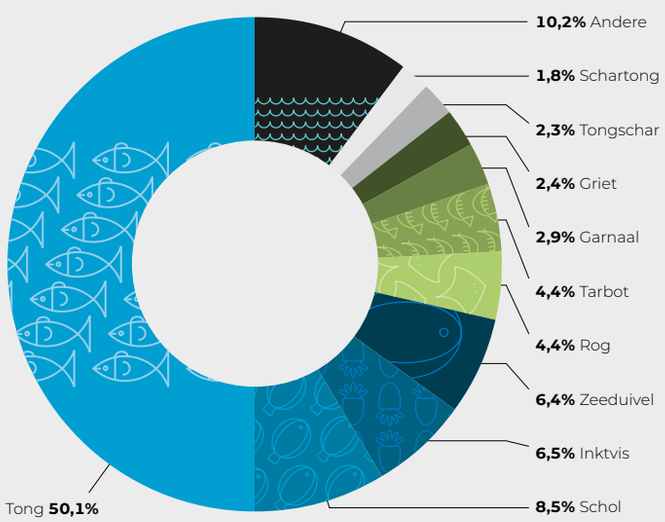

Aandeel van de verschillende havens volgens de hoeveelheid aangevoerde en verkochte vis (in kg) door Belgische vaartuigen 2020

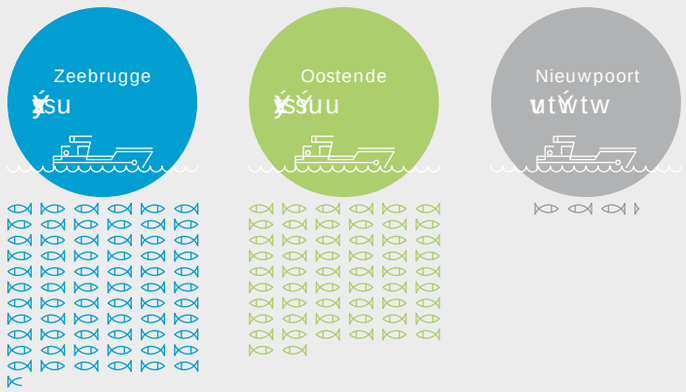

ECONOMIE

De COVID-19-crisis had een duidelijke impact op onze economie. In onderstaand overzicht worden vier economische sectoren onder de loep genomen via zeven indicatoren. Zo wordt zichtbaar dat niet elke sector op dezelfde manier werd getroffen.

Dankzij het systeem van tijdelijke werkloosheid konden de meeste bedrijven hun personeel aan boord houden. In de bouw, de kleinhandel en industrie stellen we vast dat het aantal werknemers op jaarbasis stabiel bleef of met maximaal 1% kromp. Uitzondering is de sector van de horeca en het verblijfstoerisme, waar het aantal werknemers op jaarbasis afnam met 23%.

Faillissementen

Ondanks de COVID-19-crisis nam het aantal faillissementen in alle vier de sectoren sterk en vrijwel gelijk af (-33%). Een brede waaier aan overheidsmaatregelen had een matigend effect op het aantal faillissementen uitgesproken sinds maart 2020.

% Faillissementen in 2020 ten opzichte van 2019

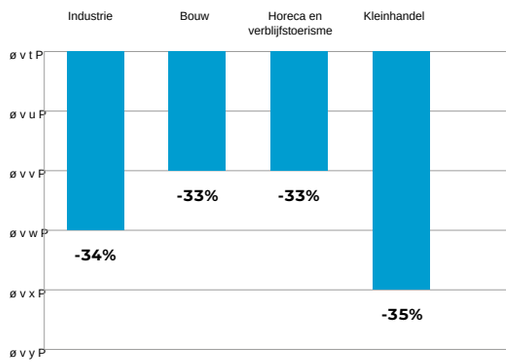

Omzet

In de horeca en het verblijfstoerisme daalde de omzet in 2020 met een derde, terwijl de kleinhandel nog lichtjes groeide. Binnen de kleinhandel tekenen zich echter grote verschillen af tussen de subsectoren. De omzet bij de verkoop van motorbrandstoffen daalde met 21%, terwijl e-commerce een sterke omzetgroei liet optekenen (+26%).

Kwartaalevolutie omzet in € horeca en hotels

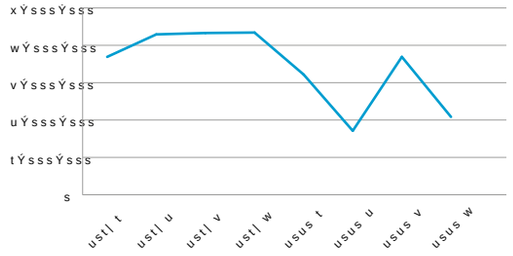

Kwartaalevolutie omzet in € detailhandel

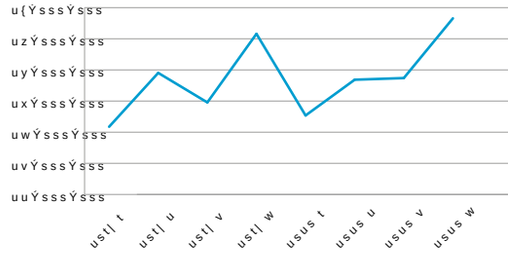

Evolutie van de omzet - 2020 ten opzichte van 2019

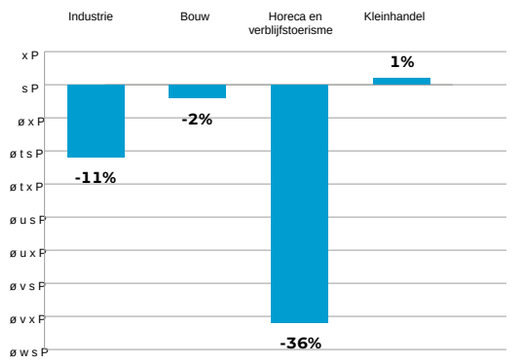

Detailhandel: evolutie van de omzet - 2020 ten opzichte van 2019

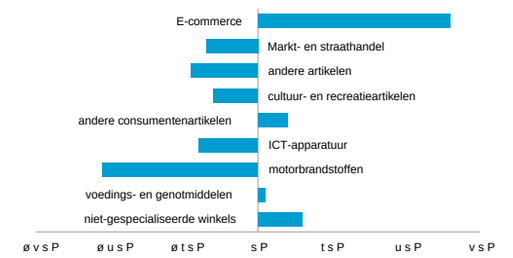

Gewerkte uren

Het aantal gewerkte uren nam in alle sectoren af, waarbij de horeca en het verblijfstoerisme ook hier de sterkste daling vertoont.

Index van de gewerkte uren - kwartaalevolutie

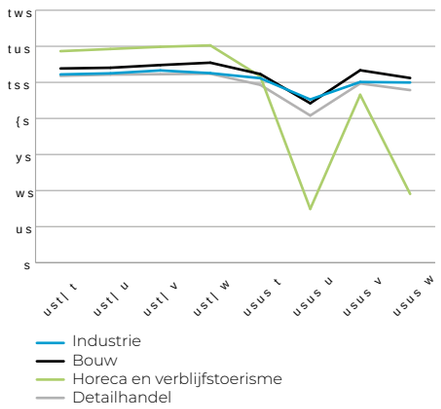

Aantal gewerkte uren: 4de kwartaal 2020 ten opzichte van 4de kwartaal 2019

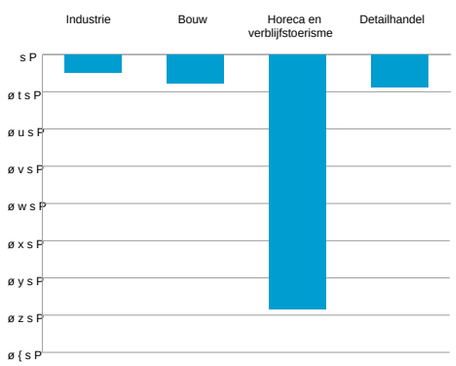

Investeringen

De investeringen namen overal af. In de industrie en bouw bleef de daling beperkt. De afname in de horeca en het verblijfstoerisme bedroeg -23%: er werd slechts 1,03 miljoen euro in de sector geïnvesteerd in 2020 tegenover 1,34 miljoen in 2019.

Evolutie van de investeringen 2020 ten opzichte van 2019

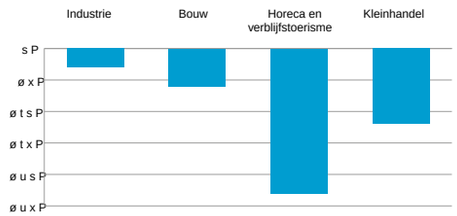

Werknemers

Door de steunmaatregelen van de overheid bleeft de impact op het aantal werknemers relatief beperkt. Grote uitzondering is hier ook de sector van de horeca en het verblijfstoerisme.

Aantal werknemers: 4de kwartaal 2020 ten opzichte van 4de kwartaal 2019

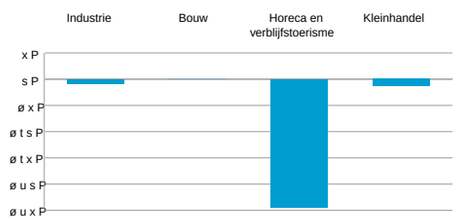

BTW-plichtige ondernemingen

In de vier economische sectoren nam het aantal ondernemingen toe, volgens de voorlopige maandcijfers van 2020. Die groei zorgt samen met het beperkt aantal faillissementen en de werknemersindex voor enige nuancering van de impact van de COVID-19-crisis op de economie, althans wat het jaar 2020 betreft.

De toename in procenten was het grootst in de bouwsector. In de sector van de kleinhandel startten wel de meeste nieuwe bedrijven op.

Evolutie van het aantal ondernemingen : 2020 ten opzichte van 2019

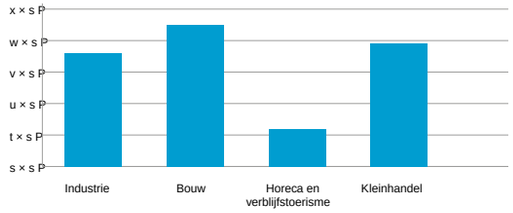

Evolutie van de startende ondernemingen - 2020 ten opzichte van 2019

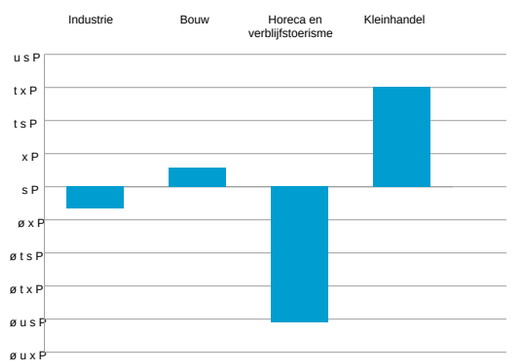

Verdeling van de vacatures volgens economische sector - 4de kwartaal 2020

Vacatures

De vacaturegraad daalde in het vierde kwartaal 2020 het sterkst in de sectoren van de horeca en verblijfstoerisme, en in de bouwnijverheid, in vergelijking met het vierde kwartaal 2019. De vacaturegraad is het aantal vacatures ten opzichte van het totale aantal arbeidsplaatsen in de onderneming. Enkel in de sector van informatie en communicatie is de vacature-graad gestegen in het vierde kwartaal 2020.

Meer dan driekwart (78,5%) van de vacatures bevindt zich in deze vijf economische sectoren: de non-profitsector, wetenschappen en administratieve diensten, industrie, handel en bouwnijverheid.

Aantal vacatures : 4de kwartaal 2020
ten opzichte van 4de kwartaal 2019

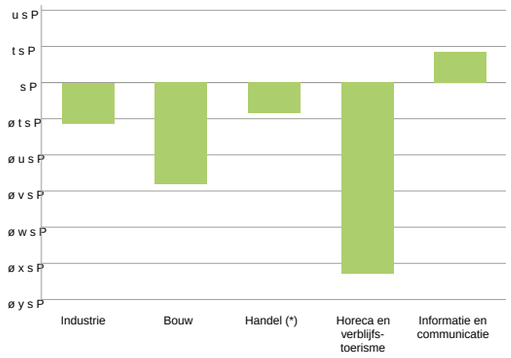

(*) Bij de andere indicatoren beperken de cijfers zich tot de detailhandel, terwijl het hier gaat om de groothandel + handel in auto's + detailhandel.

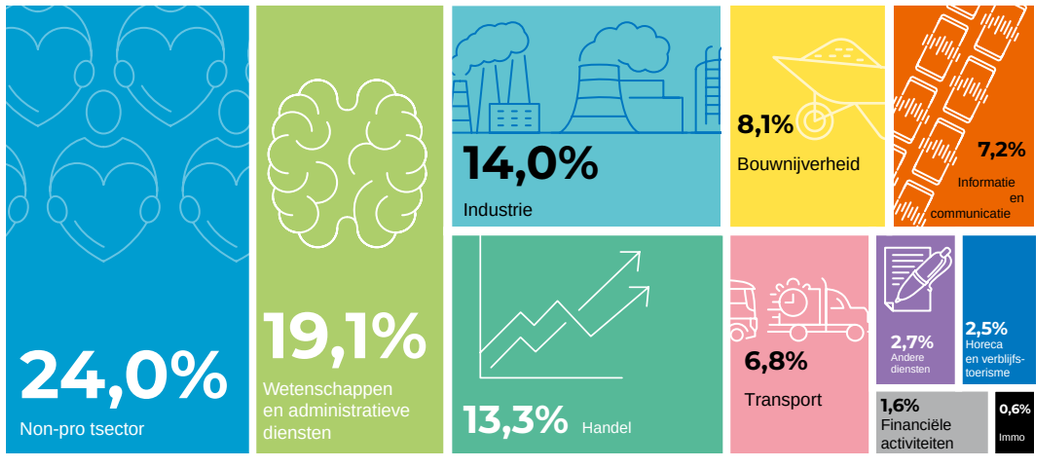

VERVOER

De Belgische luchthavens telden driekwart minder passagiers en de helft minder vluchten in 2020 door de COVID-19-crisis.

Belgische luchthavens in 2020 :
% verandering ten opzichte van 2019

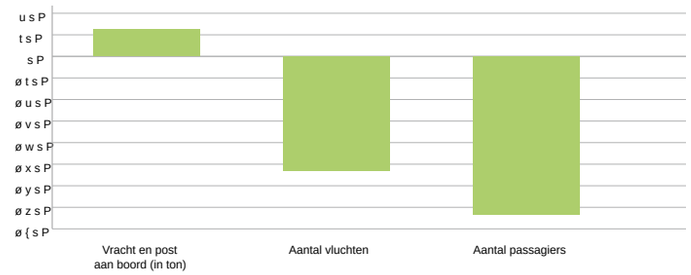

In 2020 werd iets meer dan 274 miljoen ton goederen over de weg vervoerd met in België geregistreerde voertuigen (vrachtwagens en trekkers met een laadvermogen van minstens 1 ton). Dat is een daling van 3,4% vergeleken met 2019.

Evolutie van het goederenvervoer over de weg in 1.000 ton 2010-2020

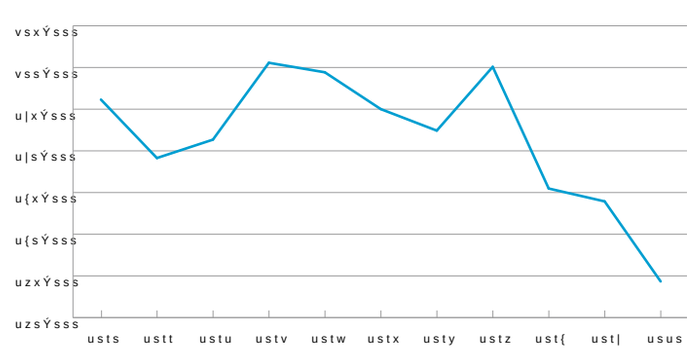

Goederenvervoer over de weg in 2020:
% verandering ten opzichte van 2019

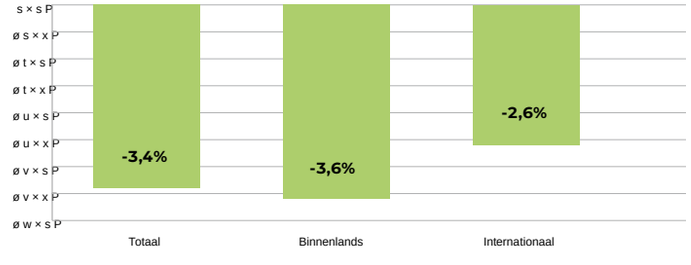

Vervoerd gewicht binnenscheepvaart (in ton) : kwartaalevolutie

In 2020 vervoerden binnenschepen iets meer dan 156 miljoen ton aan goederen op de Belgische waterwegen. Dat is ongeveer een half miljoen ton meer dan in 2019. In 2019 was er nog een stijging met 3,8 miljoen ton ten opzichte van 2018.

Het containervervoer door binnenschepen schommelde rond de 21 miljoen ton in 2020 en bleef nagenoeg status quo met het voorgaande jaar.

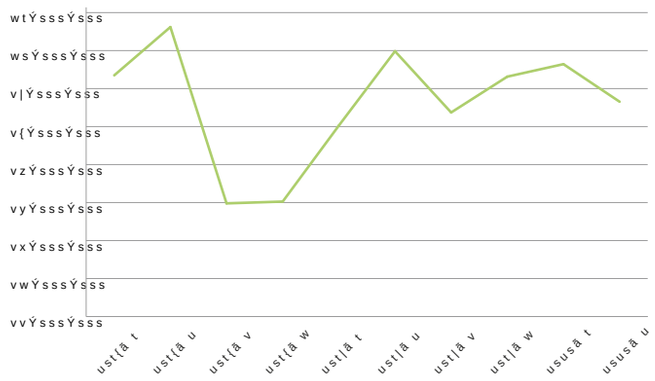

Ingescheepte en ontscheepte passagiers (*)

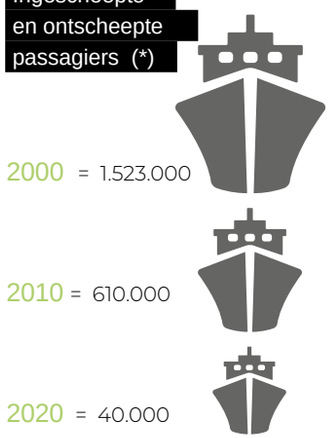

(*) Cruisepassagiers niet inbegrepen

Zeevaart: ladingen en lossingen in 1.000 ton

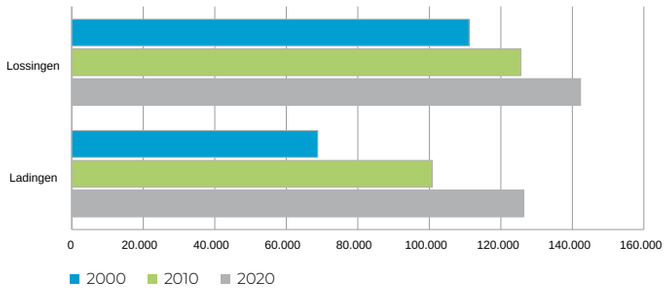

De Belgische havens voelden duidelijk de impact van de COVID-19-crisis in 2020. De totale hoeveelheid geloste goederen kende een daling met bijna 10 miljoen ton ten opzichte van 2019. De hoeveelheid geladen goederen bleef nagenoeg status quo. Ook het aantal zeeschepen dat aankwam of vertrok kende in 2020 een forse daling. Door de pandemie waren er slechts 40.000 passagiers, terwijl 2019 met 311.000 passagiers al een historisch laag jaar liet optekenen. Hierbij wordt wel geen rekening gehouden met passagiers van cruiseschepen die Belgische havens aandoen.

VERKEER

Voor het eerst sinds de Tweede Wereldoorlog daalt het aantal personenwagens in ons land. De COVID-19-pandemie heeft ongetwijfeld invloed gehad op deze cijfers. Op 1 augustus 2020 telt België 5.888.589 personenwagens tegenover 5.889.210 een jaar vroeger. Een kleine maar opmerkelijke daling van 0,01%, waar het aantal personenwagens de afgelopen tien jaar gemiddeld met 1,27% per jaar steeg.

Aantal personenwagens 1930-2020

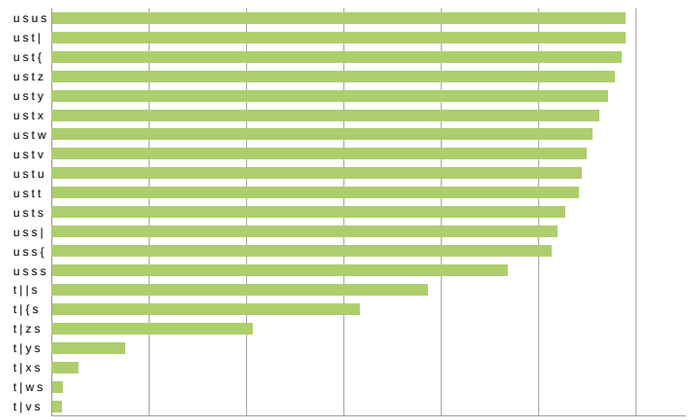

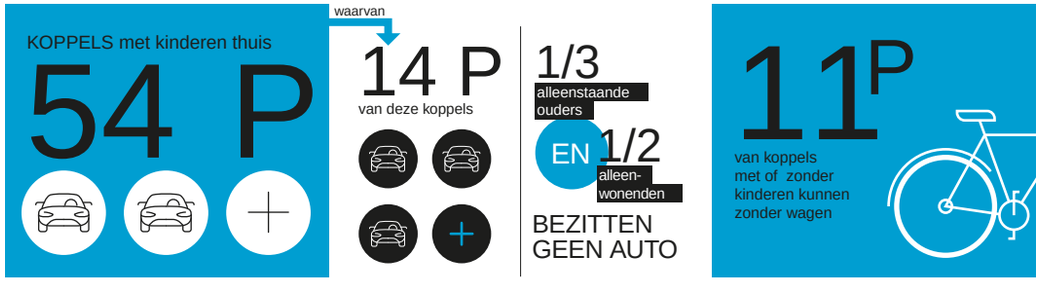

Deze gegevens zijn verkregen op basis van een experimentele methode uitgewerkt in ons datalab.

Inschrijvingen nieuwe voertuigen in 2020: % verandering ten opzichte van 2019

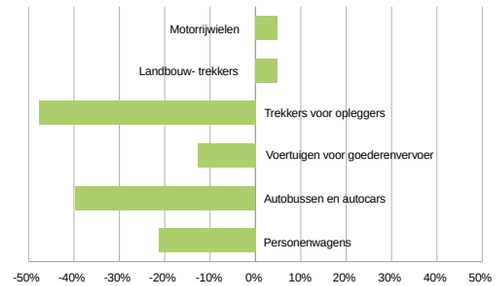

Inschrijvingen tweedehands voertuigen in 2020: % verandering ten opzichte van 2019

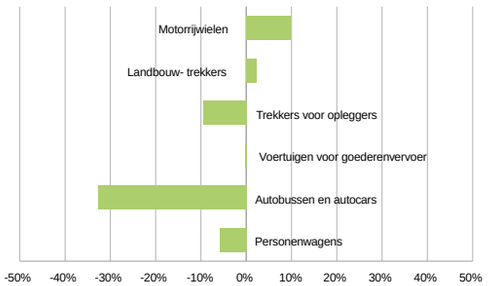

In 1991 telde België één wagen per 2,51 inwoners. In 2020 is dat één wagen per 1,95 inwoners: er zijn dus steeds meer voertuigen op onze wegen. Sinds 1991 is de autodichtheid - het aantal personenwagens per 1000 inwoners -met bijna 29% gestegen.

Autodichtheid: personenwagens per 1.000 inwoners 1991-2020

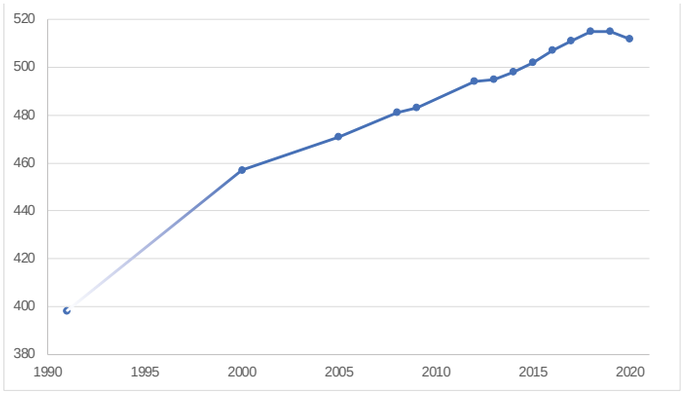

Ouderdom van personenwagens 2020

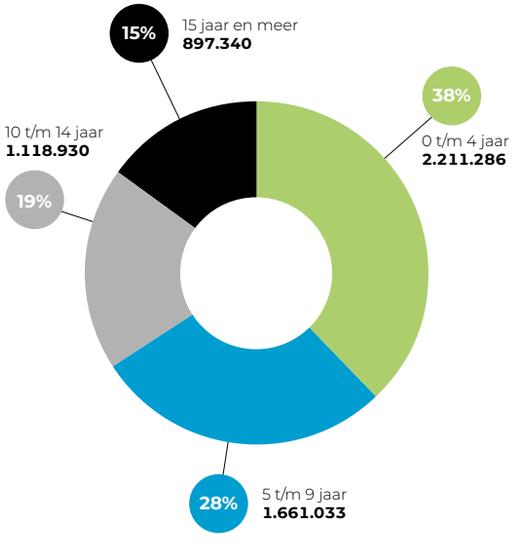

Personenwagens volgens brandstof 2020

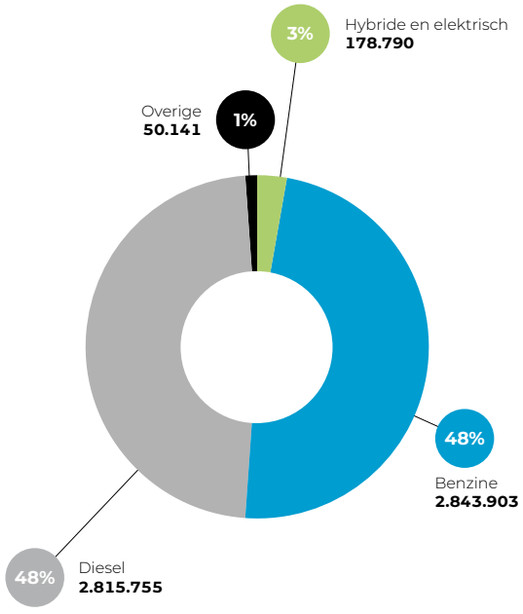

Evolutie van het aantal personenwagens volgens brandstof 2014-2020

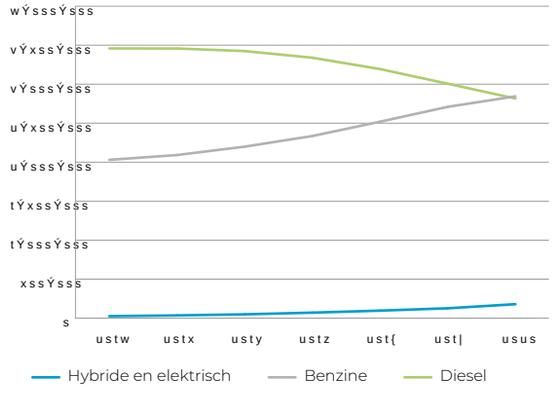

Aantal ingeschreven speed pedelecs per provincie en voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 2020

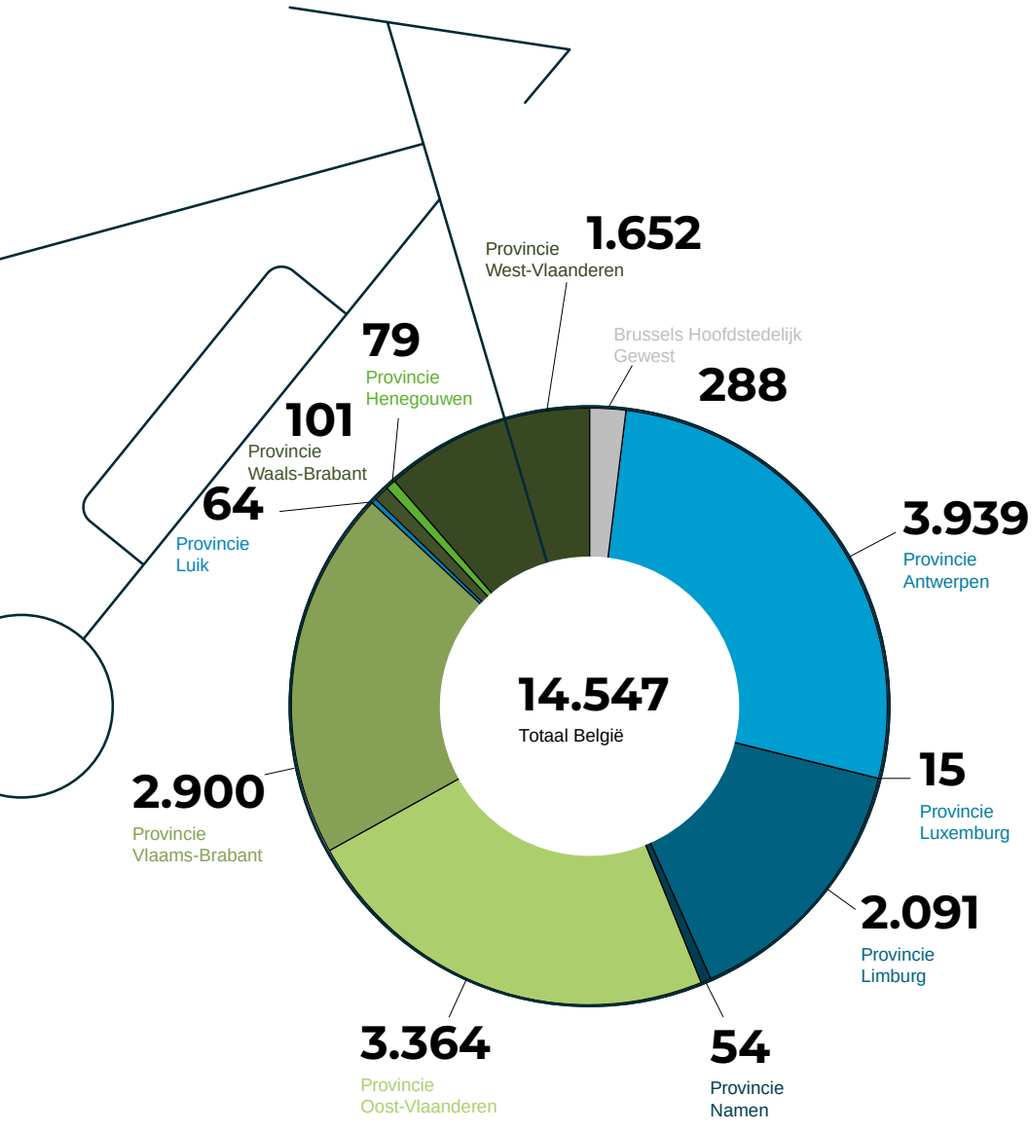

VERKEERSONGEVALLEN

Evolutie van het aantal verkeersongevallen en slachtoffers 2005-2020

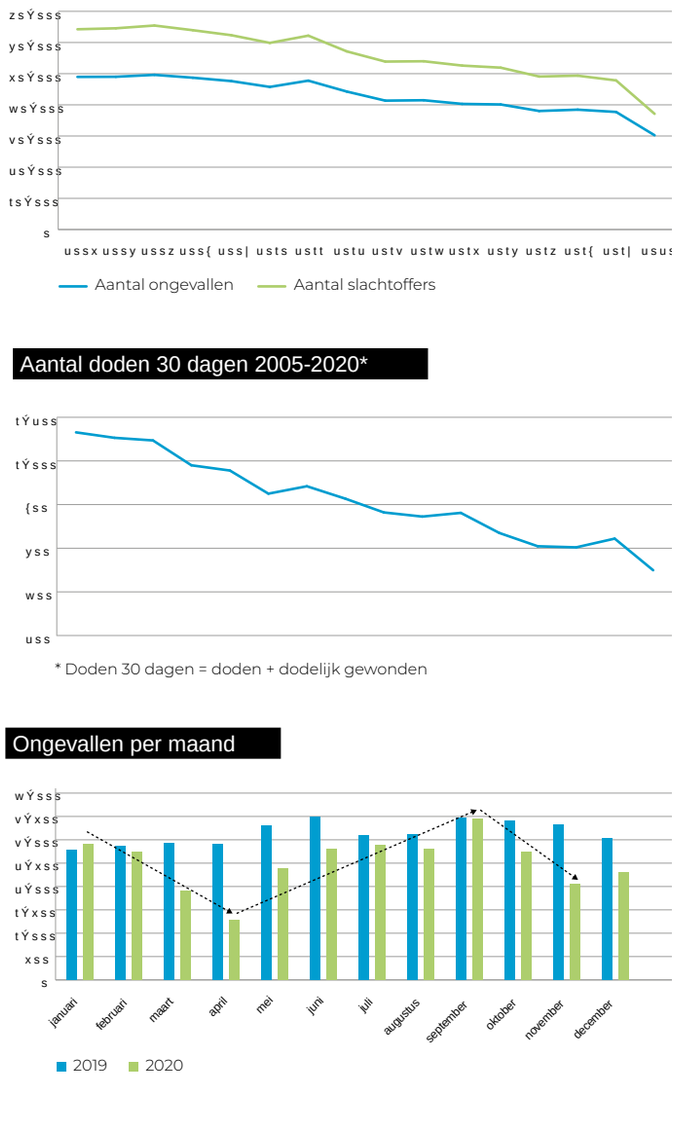

Aantal doden 30 dagen 2005-2020*

* Doden 30 dagen = doden + dodelijk gewonden

Ongevallen per maand

In 2020 waren er 30.232 verkeersongevallen. Er vielen 37.112 slachtoffers: 33.645 lichtgewonden en 2.968 zwaargewonden. 499 personen kwamen om het leven binnen de 30 dagen na het ongeval. De COVID-19-crisis had een grote impact op alle verkeersveiligheids-indicatoren. Tegenover 2019 waren er minder ongevallen (-19,8%), minder slachtoffers (-22,4%), minder doden binnen de 30 dagen (-22,5%), minder zwaargewonden (-17,7%) en minder lichtgewonden (-22,8%).

De periodes van lockdown, gevolgd door de versoepe-lingen, bepaalden daarbij het ritme: meer dan de helft minder ongevallen in april 2020 ten opzichte van april 2019 (-55,5%), gevolgd door een graduele stijging tussen mei en augustus, een heropleving in september en terug een forse daling in november (-38,4%).